Mažeikių Biblioteka

MŪSŲ PASTOGĖ

XXXVII metai Australian Lithuanian Weekly Registered by Australia Post publication No NBH 0696 Kaina – Price $1 28. 9. 1987 Nr. 38 (2013)

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDAS IR JO REIKŠMĖ

Praėjus Australijos lietuvių Fondo metiniam susirinkimui, verta pasidalinti su Australijos lietuvių skaitytojais ir kartu išryškinti A.L. Fondo reikšmę, svarbumą mūsų išeivijos gyvenime.

A.L. Fondas ir jo statutas buvo užregistruotas gruodžio mėn. 1977 m. pagal Companies Act 1961 m. Viktorijos valstijoje. Pagrindinis A.L. Fondo tikslas yra SKATINTI IR REMTI LIETUVIŲ TAUTINĘ KULTŪRĄ, MOKSLĄ, ŠVIETIMĄ, MENĄ ir kitas lietuvių kultūrines apraiškas Australijoje. Nariais gali būti visi lietuvių kilmės asmenys, bet nejaunesni kaip 18 metų ir registruotos lietuvių organizacijos. Įstojamasis nario mokestis yra 25 doleriai, o organizacijoms $100 dolerių.

A.L. Fondo lėšas sudaro narių įnašai, aukos, paveldėjimai ir palikimai. Šiuo metu Fondo finansinis stovis siekia beveik 300.000 dolerių, tai graži suma, kuri vis auga. Pagrindinis kapitalas yra NELIEČIAMAS, pelnas iš gautų investacijų skirstomas įvairiems kultūriniams ir švietimo reikalams. Fondas skiria ypatingai daug dėmesio į mūsų jaunimo lietuvių kalbos mokėjimą, duoda premijas geriausiai baigusiems mokiniams lietuvių kalboje, remia ir duoda po 1000 dolerių kiekvienam mokiniui, kuris vyksta į Vasario 16-tą gimnaziją, ruošia literatūrinius konkursus, koncertus, būdamas mecenatu. Remia tradicines lietuvių dienas ir kitais metais ruošiamą pasaulio lietuvių sportininkų sąskrydį Australijoje. Finansiniai remia mūsų laikraščius "Mūsų Pastogę", "Tėviškės Aidus" ir Jaunimo Sąjungos leidžiamą "Jaužinios", remia A.L.B. Krašto valdybą ir 6-tąjį Pasaulio Jaunimo Kongresą Australijoje.

Visos aukos, paveldėjimai bei palikimai yra nepaprastai svarbus Fondo lėšų šaltinis, todėl mes Fondą stiprinsime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, tapsime jo nariais ir svarbiausia Fondo nepamiršime sudarydami testamentus. Atsiminkime, kad visi suaukoti, įvairiais būdais, pinigai lieka Australijoje, mūsų žinioje, mes žinome kas ir kaip mūsų suaukotus pinigus tvarko ir skirsto.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę tai bus gražus įnašas būsimajai švietimo ministerijai.

R. N. Šemetas

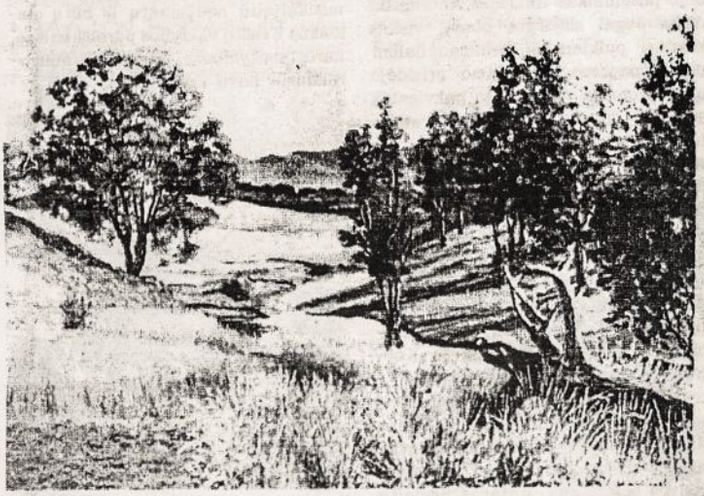

Vasara Riverinoje. Aliejus. S. Montvidas.

PASAULYJE

NERAMUMAI PERSIJOS ĮLANKOJE

Viduriniųjų Vakarų korespondentas iš Cairo praneša, kad yra didelis pavojus kariniam susirėmimui pilna to žodžio prasme. Amerikiečiai paleido raketą į Irano laivą Persijos įlankoje. To pasėkoje keturi jūreiviai žuvo ir įtampa tarp JAV-bių ir Irano gali užsiliepsoti į susirėmimą. Vašingtonas teigia, kad iraniečių prekių laivas užminavo 80 km. Bahrain šiaurėje, kur JAV-bių laivai nuolat plauko.

Vakarų diplomatai sako, kad vargu ar Iranas išdrįs JAV-bes pulti jūroje, bet manoma, kad keršys iš naujo puldami Iraką arba jų sąjungininkus aplink Persijos įlanką. Gal net sprogdins amerikiečių ambasadas. Teherane, Irano parlamento kalbėtojas oficialiai pareiškė – jie keršys amerikiečiams. Jis paneigė, kad iraniečių laivas dėjo minas jūroje. Jis pasakė: "Jeigu iraniečių laivas būtų ir dėjęs minas, tai amerikiečiai galėjo minas "sušluoti", nebuvo reikalo torpeduoti laivo. Mes iš anksto žinojom, kad JAV-bės yra pasiryžusios niekšingiems veiksmams".

Jungtinėse Tautose Irano prezidentas Ali Khamenei aiškins apie Persijos įlankos konfliktą ir pasitraukimą iš užimtų sričių. Iranas sutinka užbaigti karą su Iraku, jeigu bus oficialiai paskelbta, kad Irakas buvo "užpuolikas".

GORBAČIOVO LIGA

Maskvoj iškilo gandai, kad Gorbačiovo nugabenimas į ligoninę dėl apsinuodijimo maistu gal nebuvo atsitiktinumas.

Sovietų spauda oficialiai paskelbė, kad žmonės masiniai serga dezinterija dėl to, kad pieno industrijoj nesilaikoma higienos taisyklių.

Vokiečių laikraštis "Bild" ir vakariečių radijo transliacijos, skirtos sovietams klausytojams pasakoja apie bandymą Gorbačiovą nužudyti.

Gorbačiovą paskutinį kartą matė rugpjūčio 7 d. Sovietų Užsienio Reikalų ministerija atsisakė dėl šio reikalo komentuoti. Tačiau sovietų spauda pranešė, kad Gorbačiovas susirgo dezinterija, kaip ir daugybė sovietų gyventojų.

Sveikatos ministerijoj asmuo, kuris prižiūri higienos taisykles, pareiškė sovietų laikraščiui "Trud", kad Urale ir Donetsk – Ukrainoje žmonės masiniai serga dezinterija. Laikraštyje rašoma, kad bendrai paėmus: viena pieninė iš keturių nesilaiko higienos taisyklių. Šiais metais septynių mėnesių laikotarpyje 622 pieninės buvo uždarytos dėl stokos higienos. Visose sovietų respublikose teko kai kurias pienines uždaryti, išskyrus Estiją.

Rusijoj rūgšti grietinė, "smetana" yra būtinas priedas, gaminant maistą. Kaip tik "smetonoje" buvo rastos bacilos, sukeliančios dezinteriją.

Sveikatos ministerijos kalbėtojas pasakė: "Visuose pasaulio kraštuose pieno produktai būna automatiškos technologijos pagalba aklinai uždaromi prieš parduodant. Mes savo krašte to nesilaikom".

VAŠINGTONAS

Maskvoj buvo pastatyta aštuonių aukštų JAV-bių ambasada. Kadangi sovietų statybininkai bestatydami sienose įtaisė klausymo aparatus, tai amerikiečiai nutarė penkis aukštus nugriauti ir naujai perstatyti. Tas kainuos mažiausiai 92 mil. amer. dolerių. Kai kurie kongreso nariai norėjo visą pastatą nugriauti.

Prezidentas Reaganas pasakė, kad naujai pastatyta ambasada nesinaudos, iki nebus saugi. Manoma, kad kongresas už kelių savaičių nuspręs ką daryti.

Amerikiečiai taip pat norės naudotis senąja ambasada, nes tikisi, kad Sov. Sąjunga įsileis daugiau asmenų, reikalingų ambasadai

Sov. Sąjunga jau baigia pasistatyti naują ambasadą šiaurės vakarų Vašingtone.

Prieš 15-ka metų buvo susitarta, kad abi pusės atsidarys ambasadas tuo pačiu metu.

TOKIJO

Japonijos 86 metų imperatoriui Hirohito buvo daroma žarnų operacija, bet chirurgas rado sutinusią kasą. Dalį kasos išėmė. Chirurgas mano, kad gali būti vėžys. Patologai ištirs vienos savaitės laikotarpyje.

Imperatorius po operacijos greitai atsigavo.

Prieš operaciją jis ceremonijų pareigas pavedė savo sūnui, sosto paveldėtojui, princui Akihito, 53 m. Hirihito yra 124-tasis dinastijos palikuonis. Dinastija tęsiasi 2,600 metų, be pertraukos. Jis tapo imperatorium 1926 metais.

LONDONAS

Britų lėktuvais skrendą keleiviai, kurie pradeda negražiai elgtis, švaistytis, ateity bus surakinami plastikinėmis grandinėmis. Lėktuvų bendrovės užsakė tūkstančius porų grandinių rankų surakinimui, nes lėktuvų personalas skundžiasi, kad kai kurių keleivių nemalonus elgesys, keikimasis ir net bandymas apmušti nebeįmanomas toleruoti.

Kai kurios lėktuvų bendrovės jau seniai turi atsargoje metalines grandines arba plastikinius kaspinus, kuriais suriša keleivių rankas, jeigu lėktuvo personalas mato, kad negražus elgesys gali išvirsti į pavojingą visai aplinkai.

GRIAUNAMAS KALĖJIMAS

Spandau kalėjimą Vak. Vokietijoj griaunamosios mašinos nugriovė. Kalėjime kalėjęs vienintelis kalinys, Rudolf Hess, 93 m. pasikorė rugpjūčio 17 d. Visi keturi sąjungininkai sutiko, kad būtų nugriautas kalėjimas, kuriame mirė buvęs nacių vadas.

VLIKO SEIMAS MONTREALYJE

Š. m. spalio 9-11 d. VLIKO metinis Seimas vyks Montrealyje, Kanadoje (Aušros Vartų Parapijos salėje). Seimo išvakarėse, spalio 9 d. 7 val. vak. Seimo atstovų ir visuomenės pašnekesys. Pirmas posėdis prasidės spalio 10 d. 9:30 val. ryto, sekančia tvarka: Seimui rengti Komiteto pirmininko J. Šiaučiulio žodis; Seimo atidarymas – VLIKO valdybos pirm. dr. K. Bobelis; Invokacija – kun. P. Dilys ; Seimo prezidiumo rinkimai: Seimo komisijų rinkimai; sveikinimai; VLIKO Tarybos pirmininko pranešimai; VLIKO valdybos pranešimas – dr. K. Bobelis; VLIKO kraštų įgaliotinių pranešimai. Seka klausimai ir diskusijos.

Antras posėdis prasideda 2:15 val. p.p: Tautos Fondo pranešimai – Tautos Fondo Tarybos pirmininkas, A. Daunys, Tautos Fondo valdybos pirmininkas – J. Giedraitis; Kanados Tautos Fondo valdybos pirmininkas, A. Patamsis. Po trumpos pertraukos seka paskaitos: VLIKO vice-pirm. V. Jokūbaitis – "VLIKO santykiai su organizacijomis; Dr. D. Krivickas, VLIKO pirm. pavaduotojas – "Gorbačiovo politikos atgarsiai". Šeštadienio vakare vyks iškilminga vakarienė su menine programa.

Spalio 11 d., sekmadienį 9-11 val. ryto – VLIKO posėdžiai; 11-12 val. – iškilmingos pamaldos Aušros vartų Bažnyčioje, atnašauja kun. S. Šileika, pamokslas – kun. kleb. J. Aranausko, SJ; 12-2 val. p.p. – VLIKO užbaigiamieji posėdžiai.

ALB Krašto Valdyboje

Po prasmingo žiemos sezono darbo, Krašto valdyba sulaukusi savo veikloje pirmo pavasario su tokia pat energija, bet su naujomis perspektyvomis atakuos iškilusias problemas.

Vis daugiau simpatijos iš visuomenės dabar pelno artėjančio Jaunimo Kongreso rengėjai. Krašto valdyba labai įvertina Jaunimo Kongreso ruošos Komiteto darbą, palaiko su Komitetu artimus, draugiškus ryšius. Jokių bendradarbiavimo problemų neturime. Kongreso ruošos Komitetas ir jo pirmininkas Henrikas Antanaitis dirba pagal sudarytą planą, viskas klostosi puikiausiai. Pelninga dalimi prie Kongreso pasisekimo prisidėjo pirm. Henriko Antanaičio pakviestos Svajonės, kurios savo meniškai atliktomis dainomis ne tik mus čia Australijoje daug kartų žavėjo, bet buvo nuvykusios ir į užjūrius su dideliu pasisekimu. Krašto valdyba jų įdėtas pastangas labai įvertina ir joms nuoširdžiai dėkoja.

Sąryšyje su VI PLJ Kongresu į Australiją atvyksta gražus skaičius kultūrininkų, menininkų, visuomenininkų iš užsienio. Kadangi jų Kongreso įsipareigojimai ribosis pora - trejeta paskaitų, o gi atvyksta tokį kelią, būtų gaila jų talentais, išminčiumi ir žiniomis nepasinaudoti visai mūsų bendruomenei. Gintė Damušytė atsiveš video, kun. Antanas Saulaitis dar mums nežinomą filmą. Gal pasiseks Gintę Damušytę ir Viktorą Naką pristatyti Australų publikai. Abu yra žinovai apie dabartinę politinę, religinę padėtį Lietuvoje. Pravartu bus supažindinti juos su Keston kolegijos atstovais ir laikraščių bei radijo stočių reporteriais.

ATVYKSTA SEKANTYS PRELEGENTAI:

Stasys Lozoraitis - Lietuvos atstovas prie šv. Sosto.

Prof. Tomas Venclova - sausio viduryje. Žinovas apie Lietuvos dabartinę politinę bei kultūrinę padėtį ir apie Žmogaus teisių sąjūdį.

Kun. Antanas Saulaitis - daug veikiąs su jaunimu.

Emilija Sakadolskienė - Pakštaitė - vidurinės kartos visuomenininkė, muzikologė.

Viktoras Nakas - jaunas visuomenininkas iš Informacijos biuro Washingtone.

Vytautas Kamantas - PLB pirmininkas.

Gintė Damušytė - Lietuvių Informacijos Centro N.Y. paskaitininkė, žinovė apie Lietuvos politinę ir religinę padėtį. Ji bus: gruodžio 13-15 dienomis Melbourne, 16-26 dienomis Sydnejuje, 26-31 dienomis Canberroje, 1-6 sausio dienomis Adelaidėje.

UŽSIENIO MENININKŲ GASTROLĖS AUSTRALIJOJE

Violeta Rakauskaitė - Štromienė - Estradinės muzikos dainininkė

Canberroje - 9 spalio 1987, Sydnejuje - 11 spalio, Adelaidėje - 17 spalio, Melbourne - 31.

"SUTARTINĖS" - dainininkių grupė iš Toronto

Melbourne - gruodžio 20 d. 1987, Canberra - gruodžio 26 d. Sydnejuje - 27, Adelaidėje - sausio 2-3 dienomis 1988.

Koncertus organizuoja PLJK Komitetas

R. Lapas - su filmomis apie Lietuvą.

Canberroje - gruodžio 5 d. 1987, Sydnejuje - gruodžio 6 d. Adelaidėje - gruodžio 12 d. Melbourne - gruodžio 13 d.

Numatyta, kad laike pavasario parlamento sesijos vyriausybė įves įstatymo projektą, siūlantį 1945 m. karo nusikaltimų akto pakeitimą. Pakartotinai Krašto valdyba išsiuntė memorandumus parlamentarams ir senatoriams, valdžios ministrams ir opozicijai. Šį kartą išsiųsta tiems iš kurių po sausio mėnesio išsiuntimų buvo gauti palankūs atsakymai ir dar kai-kuriems svarbesniems valdžios pareigūnams. Jiems buvo priminta, kad to klausimo dėl tariamų karo nusikaltėlių neužmirštų ir būtų palankūs Krašto valdybos pareiškimams, kurie septyniuose punktuose memorandume buvo išdėstyti.

Veronika Koženiauskienė - Latrobe Valley seniūnė, skaito savo seniūnijos veiklos pranešimą, Australijos Bendruomenės atstovų suvažiavimo metu, Melbourne.

Krašto valdyba parūpino su savo antgalve specialias kvitų knygeles ir išsiųs visoms Apylinkių valdyboms ir seniūnijoms. Pavieniai asmenys ar organizacijos ateity galės per Apylinkių valdybas tiesioginiai savo aukomis paremti Krašto valdybą.

Krašto valdyba ragina palaikyti ryšius su įtakingais svetimtaučiais ir juos tinkamai informuoti apie Lietuvą. Su Latrobe Valley seniūnės Veronikos Koženiauskienės pirma 30 dol. auka, Krašto valdyba įsteigė vertingoms knygoms pirkti fondą. Knygos bus perkamos įteikimui parlamentarams ir šiaip įtakingiems valdžios pareigūnams. Kviečiame, kas gali, prisidėti auka prie šio svarbaus Lietuvos reikalo iškėlimo ir svetimtaučių supažindinimo. Aukas knygų fondui priima Krašto valdybos iždininkas Andrius Vaitiekūnas ir kiti Krašto valdybos nariai.

Šia proga Krašto valdyba dėkoja Australijos Lietuvių Fondui mus vėl parėmusius 1200 dolerių auka. (Viso šiais metais iš ALF gauta 5000 dolerių.) Melbourno klubo valdyba parėmė mus 500 dolerių auka, ir "Talka" - 200 dol.

Geelonge per Tautos šventės minėjimą 20 asmenų Krašto valdybos reikalams suaukojo 201 dol.

Anksčiau aukos gautos iš Pertho Apylinkės valdybos, Latrobe Valley ir Sale seniūnijų.

Visiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

Dana Baltutienė
ALB Krašto valdybos pirmininkė
Alisa Baltrukonienė - sekretorė.

●▲●

Pranešame, kad yra išleistas Spaudos baliaus svečiams "Mūsų Pastogės" priedas "SPAKTYVA". Vieno numerio kaina 1 doleris. Jį gaus Spaudos baliaus dalyviai veltui.

"M.P" skaitytojai gali įsigyti "SPAKTYVĄ" prisiųsdami vieną dolerį ir voką su užrašytu savo adresu.

DAIL. VLADAS MEŠKĖNAS PREMIJOS LAIMĖTOJAS

Australijos dailės draugija - "The Doug Moran National Portrait Prize Limited," veikianti NSW valstijoje, suruošė portretų parodą.

Parodoje su savo darbais dalyvavo virš tūkstančio tapytojų - portretistų, jų tarpe Sydnejuje gyvenąs dail. Vladas Meškėnas.

Jo išstatytas portretas pavadinimu "Donald Friend", pažymėtas nr. S176, pateko į 30 finalistų tarpą ir Vladas Meškėnas, kaip ir visi kiti finalistai gavo po $3000.

Minėtoji dailės draugija su 30 geriausių portretų ruoš parodas visuose Australijos miestuose. Po to iš 30 geriausių portretų bus išrinktas vienas, kuriam bus paskirta $100,000 premija. Tam svarbiam įvertinimui yra pakviesti meno ekspertai iš: Britanijos, Sov. Sąjungos ir JAV-bių.

Sov. Sąjungos atstovas kvietimą priėmė, tai Jakubonis, Lietuvos Valstybinio Meno Instituto profesorius. Kiti, priėmę kvietimus yra: JAV-bių direktorius Tautinės galerijos, Smithsonian Institute, Dr. Alan Fern. Britanijos karališkųjų portretų tapytojas Michael Noakes.

Vidury gegužės mėn., ateinančiais metais, ABC bus paruošusi programą apie tą reikšmingą parodą, dailininkus ir visa kita.

V I O L E T A

Vienas iš paskutiniųjų VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizacinio komiteto parengimų bus Didžiojoje Britanijoje gyvenančios Violetos Rakauskaitės - Štromienės koncertai.

Violeta Rakauskaitė - Štromienė gimė Kaune jau po karo. Nuo mažens mėgo dainą ir vaidybą. Maža būdama ji išnaudojo kiekvieną progą parodyti savo sceninius gabumus. Muziką pradėjo studijuoti Kaune, vidurinėje muzikinėje mokykloje. Ją baigus persikėlė į Vilnių, kur universitete studijavo vokiečių kalbą. Studijuodama ji dalyvavo įvairiuose studentų pasirodymuose, kur buvo pastebėta turinti gabumus scenai ir jai duota galimybė pasirodyti Vilniaus televizijoje. Nuo to prasidėjo jos muzikinė veikla. Ji reguliariai dainavo per radiją ir televiziją, koncertavo su radijo ir televizijos orkestrais, pasirodė su instrumentaline grupe, išleido plokšteles su Lietuvos Filharmonijos kameriniu orkestru.

Su koncertais važinėjo po Sovietų Sąjungą, Lenkiją, Čekoslovakiją ir Rytų Vokietiją.

Negalėdama pakęsti sovietinių įstaigų nuolatinio menininkų varžymo, kišimosi į programos sudarymą, nurodymo kokia kalba dainuoti ir kaip elgtis nuvykus į užsienį, Violeta nusprendė kokiu nors būdu ištrūkti į užsienį. 1975 metais jai pavyko išvažiuoti į Vakarų Vokietiją.

- Po visų suvaržymų, nurodymų ir sekimų aš tiek buvau ištroškus kitokio gyvenimo, kad vien dairymasis po krautuvių vitrinas ir jausmas, kad galiu daryti ką noriu, man sudarė didelį malonumą, - pasakojo Violeta.

Vokietijoje Studijų savaitėje Violeta susipažino su iš Lietuvos pasitraukusiu disidentu Aleksandru Štromu ir už jo ištekėjus apsigyveno Anglijoje.

Dainininkė Violeta Rakauskaitė-Štromienė.

Violeta jau koncertavo Vokietijoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Anglijoje, Italijoje, Belgijoje ir Prancūzijoje. Paskutinis jos koncertas įvyko Kanadoje, Toronto Lietuvių namuose, kur ji dainavo šįmet gegužės mėnesį.

Violetos repertuaras pramoginis. Ji dainuoja populiarias lietuvių ir kitų šalių kompozitorių dainas.

Į Australiją Violeta Rakauskaitė - Štromienė atvyksta spalio pradžioje. Pirmas jos koncertas įvyks Canberroje penktadienį, spalio 9, Lietuvių klube. Sekmadienį, spalio 11 ji dainuos Sydnejaus Lietuvių namuose.

Adelaidėn Violeta atvyks ir dainuos Lietuvių namuose sekmadienį, spalio 18. Paskutinis Violetos koncertas Australijoje įvyks Melbourno Lietuvių namuose sekmadienį, spalio 25 dieną.

J. Mašanauskas

LIETUVOJE

PUOLAMAS KUN. R. PUZONAS

Rugpjūčio 23 d. Širvintų rajono Čiobiškio bažnyčioje kun. Rokas Puzonas, Kiauklių parapijos klebonas, pasakė pamokslą, apie kurį išgirdo visa Lietuva. Kunigą išgarsino Lietuvos komunistinė spauda. "Tiesa" sako, kad kun. Rokas Puzonas sakyklą naudoja "ne religiniams pamokslams, o antitarybiniams šmeižtams, nacionalistinei ideologijai skleisti".

Tuo susirūpino net komunistinė valdžia.

Rugpjūčio 28 d., nepaisant vasaros darbymečio, Zibalų apylinkės gyventojai buvo suvaryti į susirinkimą, į kurį iš Vilniaus atskubėjo Religijų reikalų tarybos įgaliotinio pavaduotojas E. Juozėnas. Jis susirinkusiems kalbėjo apie piliečių pareigą laikytis tarybinių įstatymų. Kalbėjo ir kiti pareigūnai, sakydami, kad kun. R. Puzonas "žemina tarybinę tikrovę" ir aukština buržuazinę Lietuvą. Kai kurie kalbėtojai puolė ir zakristijoną Robertą Grigą. Bet oficialus pranešimas sako, kad "Buvo salėje ir keletas moterų, kuriom nepatiko kalbos apie kleboną ir zakristijoną. Jos visaip bandė trukdyti kalbėjusiems..."

SUSIRŪPINIMAS DĖL ĮVYKUSIOS DEMONSTRACIJOS

Visa Vilniaus komunistinė spauda plačiai išgarsino sekmadienį, rugpjūčio 23 d. Vilniuje prie Adomo Mickevičiaus paminklo įvykusią lietuvių demonstraciją.

Keliose įmonėse valdžia surengė protesto mitingus, kad panašios demonstracijos daugiau nepasikartotų. Laikraščiuose buvo piktai aprašyta pati demonstracija ir įdėtos dvi nuotraukos. Vienoje: prie paminklo stovi grupė demonstracijos dalyvių, antroje - kalba Nijolė Sadūnaitė.

Tautos Šventė Adelaidėje

Taip, kaip visus tautinės svarbos įvykius, taip ir rugsėjo 8 d. minėjimą pradėjome per Adelaidės lietuvių radijo val. šeštadienį, kurią paruošė Apylinkės valdybos nariai. Parinktos temos gana įdomios, manau, bus man leista jomis pasidalinti su "M.P." skaitytojais.

Šiemet Tautos šventės minėjimas įvyko sekmadienį rugsėjo 6 d. 10 val. vėliavų pakėlimu prie paminklo Lietuvių katalikų centre prieš pamaldas šv. Kazimiero bažnyčioje. Pamaldose organizacijos dalyvavo su vėliavomis, pamaldas laikė kun. J. Petraitis. Minėjimo aktas ir programa vyko Lietuvių namuose 13.30 valandą. Minėjimą atidarė Apylinkės vicepirm. V. Patupas ir tarti žodį pakvietė pirm. J. Stačiūną. Pirmininko kalbos dalį girdėjome per radijo valandą, bet čia bus ne pro šalį, pakartoti pasakytas mintis: – Šiandien, kaip yra įprasta, turėčiau paminėti mūsų didžiųjų kunigaikščių žygdarbius, mūsų didžiosios valstybės reikšmę Europos istorijoje, mūsų legendarinius sukilėlių vardus ir Nepriklausomybės atstatymo veikėjus. Ypatingai turėčiau ką nors pasakyti apie Vytauto Didžiojo karūnaciją, kurios diena pasirinkta švęsti tautos šventę. Bet aš to nedarysiu. Šios dienos proga noriu stipriai pabrėžti, kad tautos būdas ir tautos troškimai išugdo atitinkamus vadus ir atsispindi jų vedamoj politikoj ir žygiuose. Jei Mindaugas savo priešų Kryžiuočių buvo vadinamas "riteriu" dėl to, kad niekad savo žodžio nelaužė – tai nebuvo jo tik asmeniška ypatybė – jis vadovavosi senovės lietuvių dorybės norma. Vytautas, pagal Simano Daukanto pasakojimus, dar jaunas būdamas grįžęs iš karo žygio nusiimdavo šarvus ir apsivilkęs avikailiais, kaip ir kiti, ėjo žemės dirbti – tai ponybės ir pasididžiavimo paneigimas mūsų tautos būde. Mūsų tauta nesuprato vergijos ar baudžiavos būklės, todėl ir Algirdo užimtų didžiulių plotų gyventojams jokios priespaudos nebuvo užmesta. Kaip tik atvirkščiai, ukrainiečių istorikai Lietuvos valdymo laikotarpį ir laiko tautinio atgimimo amžiumi. Mes juk niekad nebandėme svetimiems įbrukti nei savo kalbos, nei papročių, nei savo idėjų. Todėl mūsų tauta neišaugino žiauriųjų Ivanų, Stalinų, nei Bismarkų ar Hitlerių, nei Pilsudskių. Tai mūsų "gerųjų" kaimynų charakteristika, kurie per tūkstantį metų prisidengę tik sau naudingu mesianizmu, dėjo nenuilstamas pastangas mūsų tautą ir valstybę ištrinti iš pasaulio atminties ir žemėlapio. Jeigu jiems tas iki šiol nepasisekė įvykdyti – tai yra mūsų visos tautos istorinis atsiekimas, nes ji visad buvo neabejotinai tylių karžygių, nežinomų knygnešių ir neskelbtų laisvės kovotojų tauta. Ne tik kad buvo, bet yra ir dabar ir ateityje vis dar bus, nes toks jau yra jos būdas.

Šiandien, žiūrėdamas į mūsų tautos praeitį – didvyriška ir tragišką, laisvą ir baudžiavos; laimėjimus ir kančias – norėčiau už juos visus pasisakyti: – "Mūsų gyvenimas yra mūsų tauta ir to gyvenimo turinys – mūsų tautos laisvė".

Tautos šventė yra visų lietuvių šventė. Laisvoj Lietuvoj visos organizacijos laikė garbe toje šventėje dalyvauti. Būtų gražu, kad čia Australijoje ją pravestumėm bendrai, aktyviai dalyvaujant visoms organizacijoms, padarydami ją gyvą ir vertą tautos prisiminimo. Neužtenka šiandien kalbėti apie mūsų tautos būdą ar jos praeitį, kurios mes jau negalime pakeisti. Mūsų ateitis ir tuo pačiu mūsų tautos likimo istorija yra rašoma šiandien ir bus rašoma rytoj, bet ne

Vytautas Didysis

vakar! Mūsų tautos laisvės klausimas nebus išspręstas be didelių pašalinių pasikeitimų. Dabartis yra gal būt svarbesnė mūsų tautos likime, negu bet kada buvo. Būdami negausūs ir neginkluoti, mes būsima istorine raida galėsime įtikinti visas tautas vieningu pasiryžimu, nuolatiniu budrumu, be sustojimo primenant pasauliui mūsų tautos bylą ir išnaudojant kiekvieną, palankią progą. Mes Australijoj, patogiai jausdamiesi po Whitlamui padarytos pamokos, užsnūdome savo budrumu ir gal būt nustebome, kai po 10 metų staiga atsirado būtinas reikalas apginti savo tautos ir mūsų pačių vardą vadinamų karo kriminalų byloje. Politinio veikimo negalima užsukti ir atsukti kada reikalinga, kaip vandens kraną, jis reikalauja nuolatinių pastangų ir tolimo planavimo.

Pirmininkui už pareikštas mintis susirinkusieji pritarė entuzijastišku plojimu.

Toliau kalbėjo Danutė Baltutytė apie lietuvių jaunimą. Tai labai jautrus ir visiems rūpimas klausimas. Jos atviras ir nuoširdus šios temos gvildenimas ir numatytos jaunimo veiklos gairės yra sveikintinos.

Tikiuosi, kad šias sveikas mintis iškeltas Tautos šventės proga išvysime spaudoje.

Jaunutė D. Gudaitytė gražiai pasakė A. Rūko eilėraštį "Lietuva". Tautinius šokius: Žiogeliai, Kalvelis, Vėdaras, Kubilas ir Gyvataras pašoko savaitgalio mokyklos mokiniai. Malonu matyti tiek daug mažų šokėjų scenoje, kuriuos paruošė E. Page – Hanify. Duetu pianinu paskambino "Heart and soul" K. Dryžaitė ir A. Pretty parodydamos meninį talentą. V. Kudirkos eilėraštį skaitė A. Vitkūnas. Solo smuiku Bach minuet 11 – from solo siute No 6. Solo pianinu Clementi piano sonata OP36 No 3 spiritoso atliko J. Pocius Jun. Solo smuiku – Paganini caprice XIII Devils laughter ir Mendelsohn V – n concerto op 64 andante akomponuojant I. Velgush, taip pat, išpildė J. Pocius, kuris stebėtino muzikinio gabumo jaunuolis, ne kartą užkariavęs žiūrovų širdis. Su pavasariu atsigavęs tautinių šokių "Žilvinas" vadovaujamas B. Sabeckio smagiai pašoko vestuvinę polką ir Blezdinginį Jonkelį. O kaip gi būtų galima apsieiti tokią dieną be "Lituania" choro?... Kuris puikiai padainavo M.K. Klajūno "Sugrįšiu paguost tavęs", J. Juozeliūno "Tėvynė brangi", J. Žilevičiaus "Laisvės daina". Dirigavo nenuilstamos energijos ir pasišventimo G. Vasiliauskienė. V. Patupas padėkojo visiems programos dalyviams. Prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo gėles padėjo pirm. J. Stačiūnas, vėliavų nuleidimo apeigas pravedė LKVS "Ramovė". Sugiedotas Tautos Himnas ir Marija, Marija.

Reikia pasidžiaugti dabartine Adelaidės Apylinkės valdyba, kuri veiklos vairą pasuko tinkama kryptim. Nuo pat pirmų dienų išnaudojo kiekvieną pasitaikiusią progą, iškėlė australų tarpe mūsų tautos likimo klausimą, padarytas ir daromas okupanto skriaudas, ieškant draugų, užtarėjų įtakingų asmenų tarpe. Valdyba tai padarė ruošiant vasario 16 dienos minėjimą ir minint birželio žiauriuosius trėmimus. Išsiuntinėjo 60 knygų ministeriams, parlamentarams susipažinti su H. Tautvaišienės išgyvenimais "The Cemetry of Nations in Siberian tundra" Nenuostabu, kad susilaukė iš visų padėkos laiškų, kuriuos adelaidiškiai turėjome progos paskaityti per Ap. valdybos suruoštą rugp. 9 dienos popietę. Gaila, kad korespondentai nerado reikalo tai paminėti mūsų spaudoje.

Valdyba nepraleido ir rugpjūčio 23 Juodojo kaspino dienos. Adelaidės dienrašyje "The Advertiser" rugpjūčio 22 d. tilpo skelbimas su užrašu: – "Recipe for Holocaust August 23. 1939". su vald. pirmininko J. Stačiūno parašu, kuriame iškeltas Molotovo – Ribbentropo paktas, nurodant kas buvo tikrasis holocaust kaltininkas. Šio skelbimo pasėkoje atsirado lyg ir plyšys į australų spaudą, kuri lig šiol mums buvo labai šykšti.

Elena Dainienė

PERTHE

Tautos šventės minėjimas įvyko Perthe rugsėjo mėn. 13 d. Kaip paprastai, buvo pradėtas pamaldomis St. Francis Xavier bažnyčioje. Kadangi mūsų lietuvis kun. dr. A. Savickas dar vis atostogauja kažin kur Europoje, tai šv. Mišias atlaikė ir pamokslą pasakė amerikoniškos kilmės kun. Paul Pitzen. Vargonais, laike pamaldų, gana įspūdingai grojo mūsų nenuilstamas senelis Viktoras Skrolys.

Po pamaldų tuojau visi susirinkome į savus – lietuvių namus. Čia nepakeičiama ir visų gerbiama, geroji mūsų žilaplaukė pirmininkė E. Petrukevičienė širdingai visus pasveikino ir pavaišino skaniais pietumis, kuriuos buvo rūpestingai paruošusios: Garnienė, Jaudegienė, Stekienė, Stankevičienė, Petrukėnienė, Lingienė ir kitos mūsų pagarsėjusios virėjos.

Skaniai prisivalgius ir atsigėrus kavutės, buvo sugiedotas Tautos Himnas ir pradėta iškilmingoji dalis. Pirmiausiai buvome pirm. E. Petrukėnienės paprašyti, pagerbimui mirusiųjų, vienai minutei atsistoti. Tai atlikus, gana įdomią ir dienai pritaikintą kalbą pasakė, buvęs mūsų nepriklausomybės Lietuvos laikų karininkas kapitonas Stasys Kuzmickas. Po to, dar žodį tarė Petras Čechanauskas, apie mūsų saugumą, čia Australijoje. Radzivanų sūneliai: Vytenis ir Gintaras, vienas kiek mus savo skaitymėliu pajuokino, o kitas, papasakojo, apie įvykusius "vargelius" Amerikoje Neringos lietuvių jaunolių stovykloje. Po jų pakilo V. Skrolys su savo mišriu choru ir gražiai padainavo "Lietuva brangi mano tėvynė" ir "Anksti rytą atsikėlus". Sekė turtinga loterija.

Pabaigoje turėjome staigmeną. Jau mano anksčiau išvardintos mūsų garsiosios virėjos staiga apsupusios Apylinkės pirmininkę – E. Petrukėnienę įteikė pakabinamą pintinę su tamsiai raudonai žydinčiomis fuksijomis ir 80 metų sukakties proga, mes visi jai sudainavome "Ilgiausių metų". Tikrai ir neaprašomai malonu, turėti tikrą lietuvišką, šeimą savųjų tarpe.

Bažnyčia, ir namų salė nebuvo perpildytos. Nesimatė vėliavų, ir tautinių drabužių. Daugumoje tik žilos galvos baltavo... Kodėl trūksta minėjimuose mūsų vaikų ir anūkų – pagalvokite patys! Mano giliu įsitikinimu, – tai gal tik todėl, kad mes savo giesmių – giesmės paskutinius žodžius: ...vienybė telydi!..." jau pradedame giedoti ne širdimis, o tik lūpomis!.. O kur dingo mūsų pažadai? Sakykite, ar nevertėtų šitą mūsų tarpe atsirandančią žaizdą, kol dar ne vėlu griebtis gydyti? Tiktai šituo keliu mes eidami padarysime Tautos šventimą verta jai švente, padėkime savo vargstantiems broliams ir gelbėkime savo tėvų ir prabočių, ten pasilikusią žemę, nuo to beširdiško niekinimo! Nepamirškime, mano mieli, kad tik tam, kas pats stengiasi, – ir Dievas padeda!

J. Krupavičius

ŽINIOS

BERLYNO "SIENOS" SUKAKTIS

Rugpjūčio mėn. suejo liūdna sukaktis: Berlyno mūro sienos pastatymo dvidešimtšeštosios metinės. Pirmą kartą protesto demontracijose prieš Berlyno mūro sienos pastatymą įvyko ne tiktai vakarinėje Berlyno dalyje, bet taip pat ir Rytų Berlyne. Gana gausi grupė žmonių Rytų Berlyne susirinko prie sienos, reikalaudami, kad siena būtų nugriauta. Dvidešimt šešerių metų laikotarpyje nesuskaitomi žmonės, bandę pro sieną pabėgti į Vakarus, buvo Rytų Vokietijos pasienio policininkų, liūdnai pagarsėjusių "vopos" vardu, nušauti. Daugeliui betgi, nepaisant griežčiausių saugumo priemonių, vis dėlto pasisekė laimingai pasiekti Vakarus.

"GLASNOST" NETAIKOMA RELIGIJAI

Krikščioniškai pasaulėžiūrai sovietinėje spaudoje nėra vietos, rašo Austrijos katalikų agentūra "Kathpress". Gorbačiovo "Glasnost" politika nepaliečia religijos, kuri ir toliau yra laikoma neigiamu reiškiniu. Ypač stipriai yra smerkiamas partijos narių religingumas. Šias išvadas "Kathpress" agentūra siūlo remdamasi Moldavijoje leidžiamu komunistų partijos laikraščiu "Sovietskaja Moldavija", kuriame rašoma, kad Gorbačiovo pravedama atvirumo politika neturi vesti prie didesnio pakeitimo religijai, nes religija yra komunistinei ideologijai bei moralei svetima pasaulėžiūra.

Po Gorbačiovo paskelbtų reformų – rašo agentūra – daugelis tikėjosi didesnės tolerancijos religijos atžvilgiu. Buvo net gi tikimasi pradėti dialogą su ateistine pasaulėžiūra. Paskutiniu metu sovietinėje spaudoje vis dažniau girdimi raginimai sustiprinti ateistinę kovą su religine pasaulėžiūra, šias viltis vis labiau sužlugdo.

K. NAVICKO LAIŠKAS "PRAVDOJE"

Kostas Navickas, gimęs 1917 m. Maskvoje, už Lietuvos istorijos falsifikavimą yra gavęs kelis sovietų mokslo titulus. Dabar, laisvojo pasaulio spaudoje ir radijuje nagrinėti Baltijos valstybių prijungimą prie Sov. Sąjungos paslaptis, V. Kapsuko universiteto prof. "K. Navickas parašė straipsnį Maskvos "Pravdai", aiškindamas, kad 1940 metais Lietuvoje "įvyko socialistinė revoliucija" ir kad "Pabaltijo respublikos laisvai pasirinko savo kelią". Straipsnyje visai neužsimenama apie Molotovo – Ribbentropo 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašytą "nepuolimo paktą" ir prie jo pridėtą slaptą protokolą, kuris leido Sov. Sąjungai įsteigti Baltijos valstybėse karines bazes ir po to tas valstybes pagrobti.

LIETUVIAI – RUSIJOS VALDOVAI

Visi rimti istorikai žino, kad Rusijos valstybę įkūrė garsusis "Rurik" – varingių – rasų imperatorius Varių Rikis. Jo palikuonys rusiškai kalbančias slavų žemes iš pradžių valdė iš Naugardo, o vėliau iš Kijevo. Nuo senų laikų prie Dniepro upės ir Volgos aukštumoje gyveno lietuviai, anuomet vadinami daugeliu vardų: varingiai, varuliai, gotai, rasai, vikingai, normanai ir t.t. Baltai visur buvo įkūrę feodalinę sistemą, taigi Rusijos valstybė buvo suformuota baltų savivaldos pavyzdžiu.

Istorikas – kalbininkas Česlovas Gedgaudas buvo pirmasis, kuris iš "užmaršties ištraukė" Rusijos valstybės pradžią.

Svetimtaučių istorikų veikaluose yra surinkta daug faktų apie Rusijos valdovus ir jų dinastijas. Tuose faktuose išryškį, kad Rusijos valdovų dinastija nuo 988 m. iki 13-to šimtmečio vadinosi: "Naugardo princai ir Vladimiro didieji princai. – Ruriko dinastija".

Valdamaris, vadinamas Vladimiru, iš Arianizmo – Mitros tikėjimo apsikrikštijęs ortodoksų religijoj, galutinai suskaldė Varių Rikio imperiją į dvi dalis: Lietuvą ir Rusiją. Iki 13-to š. abiejose dalyse buvo suirutė. Galima numanyti, kad įvairūs kunigaikščiai varžėsi tarpusavy. Lietuva susiformavo 14-to š. pradžioj. Rusija, kaip valstybė pradėjo stipriau įsigalėti nuo Aleksandro I-jo, vadinamo "Nevsky".

Aleksandras I-sis, valdęs 1238-1263, buvo Ruriko (Varių Rikio) giminės. Jis liko tautiniu Rusijos herojum. 1722 m. pasižymėjusiems asmenims buvo išduodamas Rusijos imperijos ordinas Aleksandro I-jo – Nevsky vardu. Sovietai 1942 m. karinį ordiną pavadino irgi jo vardu. Po Aleksandro I-jo buvo aštuoni valdovai, jo sūnūs ir anūkai. Juri (1319-1324) žuvo totoriams įsiveržus. Totoriai nuo sosto pašalino Aleksandrą II-jį, valdžiusį 1327-1328.

Ivan I-sis – Danilovič, valdęs 1328-31 ir vėl valdęs 31-34, buvo pramintas "Kalita" dėl jo pamėgimo krauti pinigus (pinigų "kalikas"). Ivan I-sis buvo Aleksandro I-jo anūkas. Nors jis irgi turėjo mokėti totoriams duoklę, bet sugebėjo tapti aukščiausiu iš visų Rusijos kunigaikščių. Jis jau valdė iš Maskvos, ne iš Naugardo ar Kijevo.

Istorikai nuo jo laikų Rusijos valdovų dinastiją vadina: "Didžioji Maskvos kunigaikštija – Ruriko dinastija".

Po to valdė Ivan I-jo sūnus – Ivan II-sis Ivanovič, vadinamas "krasny", nes jis buvo ryžas. Jis valdė 1353-1359, po to ištisus 30 metų valdė jo sūnus Dmitri Ivanovič Donskoi (1359-1389). Prieš savo mirtį jis išsirūpino, kad jo sūnus Vasili I-sis (Vosylius) vestų galingojo Lietuvos karaliaus Vytauto dukterį Sofiją. Sofija ištekėjo už Vasili I-jo, kai jai tebuvo 15 metų. Sofija gyveno nuo 1371 m. ik 1453 m. Jos vyras, Vasili I-sis prie mirtį išsirūpino, kad mūsų karalius Vytautas globotų jo sūnų – savo anūką. Vasili I-sis mirė, kai jo sūnus buvo 10 metų amžiaus. Jo motina Sofija valdė už jį. Kai jos sūnus Vasili II-sis, jau būdamas valdovas, buvo išvykęs iš Rusijos ir totoriai galvodami, kad lengvai Maskvą paims – netikėtai puolė, tai Sofija mūšiui vadovavo ir totorius atmušė. Tai įvyko 1451 m. Sofija tais metais buvo 80 metų amžiaus. Caristinės Rusijos istorikai buvo surinkę žinias apie Sofiją, kaip apie išmintingą moterį, vyrui ir sūnui gelbėjusią valdyti. Jos įtakoje Maskvos moterų statusas žymiai pakilo.

Vasili II-jį bandė nužudyti Dmitri Šemjaka, norėjęs užimti sostą, bet Vasili II-sis liko gyvas, nors ir apakintas. Po to jis valdė dar 15 metų. Jis valdė: 1425-1446 ir 1447-1462.

Lietuvos karaliaus Vytauto dukte Sofija, Rusijos caro Vasili I-jo žmona. Sofijos karūna – baltų stiliaus, karališkoji Sauluva.

1462 m. sostą perėmė jo sūnus Ivan III-sis, karaliaus Vytauto pro-anūkas. Ivan III-sis, valdęs 1462-1505, Rusijos valstybę sustiprino ir padidino jos ribas, atsikratė totorių, nebereikėjo mokėti jiems duoklės. Po Ivan III-jo valdė jo sūnus Vasili III-sis 1505-1533. Jo sūnus Ivan IV-sis buvo vadinamas "Žiauriuoju". Nežiūrint to, kad Maskvos valdovai buvo įsigalėję ir vadinosi Maskvos carais, bet vis dar save laikė Ruriko dinastijos palikuonimis. Ruriko dinastija tęsėsi iki Boriso Godunovo, kai 1598 m. Godunovas – totorius, pradėjo Rusiją valdyti. Jis valdė iki 1605 m. Jo sūnų Fiodor II-jį Maskvos žmonės nulinčiavo. Po poros "netikrų carų", Mikhail Fiodorovič Romanov (giminaitis Ivan IV pirmosios žmonos) pradėjo valdyti 1613 m. Nuo tų metų prasidėjo: "Maskvos carų – Romanovų dinastija". Mikhail valdė iki 1645 metų.

Ar užsibaigė lietuvių valdovų dinastija Rusijoj? Anaiptol! Peter I-sis, vadinamas Didžiuoju Rusijos caru, valdė 1682-1725 m. Jis buvo anūkas pirmojo Romanovo – Mikhail. Nuo 1721 m. Peter I-sis vadinosi imperatorium. "Pralauždamas" prekybos kelius į Azijos kraštus, prie Juodosios jūros susipažino su lietuve. Nežiūrint to, kad jos pavardė svetimtaučių veikaluose parašyta lenkiškai – Marta Skowronska, tačiau yra pabrėžta, kad ji lietuvė. Galbūt Marta Skauranskaitė buvo kokio nors "nusigyvenusio" lietuvio kunigaikščio duktė?

Lietuvė – Marta Skauranskaitė, Rusijos caro Peter I-jo antroji žmona, Ekaterina I-ji. Jos karūna bizantiško stiliaus.

Jeigu ji būtų buvusi valstietė, ar būtų sugebėjusi būti tokia gera diplomatė, nes tapo imperatore, Ekaterina I-moja, po Petro I-jo mirties. Jos duktė Elisaveta Petrovna, iki buvo nepilnametė, valdė trys imperatoriai, vienas po kito: Peter II-sis (Peter I-jo anūkas), Anna Ivanovna (Ivan V-jo duktė) ir Ivan VI-sis Antonovi. Jis buvo imperatorės Ana Ivanovna giminaitis, germanų kilmės. Maskvos aristokratai (bojars) jo nemėgo ir, atrodo, jį nužudė. Imperijos sostą, aiškiai su Maskvos "bojars" noru užėmė Elisaveta Petrovna. Ji valdė 1741-1762 m., labai mėgo puoštis, sakoma, kad ji turėjo 15,000 suknių.

Visi imperatorę Elisavetą labai mėgo. Nežiūrint jos pamėgimo linksmo ir ekstravagantiško gyvenimo, ji pasižymėjo protu. 21-nerių metų valdymo laikotarpyje ji pasirodė esanti gabi diplomatė; buvo pirmoji, kuri suprato augantį Prūsijos pavojų Rusijai. Vedybų keliu ji susirišo su germanų princais. Po to valdė Peter III-sis, kurio žmona buvo kilusi iš germanų kunigikštijos Anhalt Zerbst. Jos vardas buvo Sophie Auguste Friederike. Kai Peter III-sis buvo nužudytas, greičiausiai Maskvos aristokratų, nes jis palaikė Friedrich Didįjį, kai Rusija kovojo su Prūsija. Po Peter III-jo mirties aristokratai jo žmoną pasodino į sostą, davė jai titulą Ekaterina II-ji. Nors ją vadino "didžiąja", bet faktinai ji padėjo pagrindus revoliucijai ir tuo pačiu įstūmė rusus į vargą, badą, įvairius nedateklius. Ekaterina II-ji rūpinosi tik savim ir aristokratais (bojars), valstiečiams uždėjo sunkios vergijos pančius, kas ir privedė prie revoliucijos. Ekaterinos sūnus Pavel buvo nužudytas. Po to valdė Pavelio sūnus, anūkas ir pro-anūkai.

Paskutinysis Rusijos caras Nikolai II-sis nei suprato, nei domėjosi, kas dėjosi Rusijoj. Mes žinom kokio likimo sulaukė jis ir visa Rusija.

Agnė Lukšytė

ADELAIDĖJE

RANKDARBIŲ BŪRELIS

Rugsėjo 13 dieną šių metų, Lietuvių namuose vyko seniai laukiama moterų rankdarbių būrelio kultūrinė popietė, su rankdarbių paroda ir programa. Kartu buvo švenčiama būrelio 5 metų įsikūrimo sukaktis.

Jau iš vakaro rengėjos triūsė išdėliodamos rankdarbių eksponatus, svečiams stalus sustatė ir puošė, kruopščiai tvarkydamos rytojų.

Publika nenuvylė susirinko gausus dalyvių skaičius. Gražiai ir skoningai paruošta turtinga eksponatų paroda sutraukė nemažai įdomaujančių svečių. Būrelis parūpino visiems svečiams pietus, kuriais šeimininkės ir padavėjos – būrelio narės, linksmai ir su šypsena aptarnavo.

Būrelio vadovė G. Straukienė atidarė popietę maloniai pasveikindama svečius, kartu pakvietė Kliaudiją Vanagienę pravesti programą.

Visų pirma programai pradedant būrelio narė T. Stadalninkienė pianinu išpildė "Chopin valsą", po to sekė G. Vens kūrinys, modernus, komiškas feljetonas (kuris gal kai kam buvo nesuprantamas). A. Gučiuvienė taip pat išpildė savo kūrinį – feljetoną. Labai smagiai publiką nuteikė Mikalajūnas, armonika pagrodamas keletą lietuviškų kaimo polkučių.

Sekė "Nemuno dukros" vadovaujant S. Pusdešrienei, kurios labai gražiai išpildė keletą dainų. Jaunimo tautinių šokių grupė "Žilvinas" vikriai ir gyvai pašoko pora šokių. Buvo malonu stebėti jaunimą. Seniai stokojo jaunimo šokių grupės, tikimės, kad jie tikrai įsitrauks į darbą ir paseks anksčiau buvusias šokių grupes, kurios nekartą sėkmingai Adelaidę reprezentavo Lietuvių Meno Dienose. Teko nugirsti įsijungė 18 porų, labai sveikintina! Mes visi tikimės, kad su esančia sėkminga senjorų tautinių šokių grupe vadovaujant B. Lapšienei, jaunimo "Žilvino" ir savaitgalio mokyklos grupe, susidarys puikūs šokių vienetai.

Programai užsibaigus būrelio vadovė vėl padėkojo svečiams ir pakvietė V. Opulskį prie loterijos traukimo, kuris ją sumaniai pravedė.

Turtinga rankdarbių loterija rūpinosi U. Jucienė. Pasirodo, prityrusi ir sėkminga loterijos "pravedėja", jau prieš keletą mėnesių platino loterijos bilietus ir rinko fantus.

Pasibaigus popietei programos dalyvius pavaišino kavute ir pyragaičiais.

G. Straukienė visiems dalyvavusiems programos išpildyme, tarė padėkos žodį ir kiekvienam įteikė po orchidėją.

Šia proga S. Pusdešrienė pasveikino būrelį Katalikų moterų draugijos vardu. Sekė Apylinkės pirmininko J. Stačiūno ir O. Dundienės sveikinimai.

Taip ir baigėsi rankdarbių būrelio kultūrinė popietė. Būrelis, kaip sueigos vienetas, tikslu sueiti, pabūvoti draugiškai be išimčių, rankdarbiais dalintis idėjomis ir pabendrauti. Džiauglamės popietės svečių apsilankymu ir įvertinimu, tikimės ir ateityje surengti, kur vėl sueisime ir pabūvosime.

Ona Baužienė

PADĖKA

Jums visiems, atidavusiems pagarbą mano brangiai žmonai, mylimai mamai ir močiutei

A.A. GENEI LAZUTKIENEI

jos paskutinėje kelionėje.

Dėkojame gerb. kun. dr. Pr. Daukniui už rožančiaus maldas. Rev. H. Sauer už laidotuvių apeigas. Prie karsto, koplyčioje, atsisveikinimo žodžius tarusiems:

Krašto valdybos sekretorei Alisai Baltrukonienei – evangelikų vardu, Melbourno Apylinkės pirm. Kestučiui Lynikui – draugų vardu ir Valentinui Čižauskui – giminių vardu.

Dėkojame visiems taip gausiai aukojusiems šv. Mišioms, Australijos Lietuvių Fondui, bei pagerbusiems gėlių vainikais.

Ačiū už paguodos žodžius, išreikštas užuojautas spaudoje, raštu ir žodžiu.

Ačiū už šermenų suruošimą ir dalyvavimą.

Ačiū visiems už pasidalinimą tuo didžiu skausmu su mumis.

Nuliūdęs vyras Pranas,
dukros Danutė Čižauskienė,
Audronė Kovalskienė su vyru Jūru,
anūkai: Loreta, Rita, Arūnas ir giminės.

NESĖKMĖ REIŠKIA NETOBULUMĄ

Ne visi vienodai yra tinkami ypatingam darbui. Kai vieni gali vadovauti, kitiems parankiau vadovo klausyti; jei vieni mėgsta džiaugsmingai planuoti, kiti su tokiu pat džiaugsmu visokius planuotojus tupdo; tūli pasinešę kurti, pildyti ir pripildyti, tūli – šaipytis, ardyti, sujaukti. Tai įrodo žmogaus nevienodą prigimtį ir nelygybę asmenybėse, nesvarbu kaip teisingumas ir demokratiškieji principai bandytų visus sulyginti. Vienok, toks įvairumas yra būtinybė, jei tikrai norime pažangos ir atsinaujinimų. Kas kita, kai iškyla privilegijų ir pareigų klausimuose tūleriopi keblumai. Tuomet turime užsiimti teisingumo klausimais, kurie nešališkai sutvarkytų ginčą. Bet tvarkos atstatyme vien teisingumo nepakanka, kai reikia atsižvelgti ir į gamtines prielaidas, kurios savo ribotumu ar veržlumu buvo paspirtimi nesantaikai.

Tačiau bet kokia nesantaika nevisada turi būti sociališkai bloga. Nesantaika yra greitas ir nedviprasmiškas įrodymas, kad kažkas yra reikalinga taisymo, perdirbimo, suderinimo. Nesantaika yra bendrųjų žmogaus pastangų nesėkmės ženklas. Vyraujant nesantaikai, reiškia, nueita ne tuo keliu naudos srityje. Jeigu kūno ligotumas pasireiškia per įvairius paliegimus ir skausmus, taip bendruomeninis ar visuomeninis paliegimas reiškiasi per tūleriopas socialines nesantaikas. Kaip skausmas, taip ir nesantaikos, yra organizmo šaukimasis pagalbos, ieškojimas išeities iš nenaudingos padėties. Neatsižvelgus į organizmo pareikalavimus, tas organizmas netrukus pradeda merdėti ir ilgainiui sunyksta.

Iš kitos pusės, kada yra tiek daug ramybės, kad iš nuobodulio norima pasikarti, tik kad būtų kitoniškiau, reikia atsargiau vertinti visiškos ramybės teigiamumą. Nuobodulys yra daug sunkiau nugalima "liga", nei yra paviršutiniškai manoma. Šioje plotmėje kaip tik gimsta apatija! Kaip dažnai dėl apatijos sutuoktiniai skiriasi, nes susiranda sau puses, kurios "stebūklingai" atnaujina kasdienybę? Kaip dažnai jaunimas ideologiškai skiriasi nuo šeimos, nes jo polėkiams reikalingas naujų audrų pasaulis? Kaip dažnai žmonės yra apkaltinami nepareigingumu, nutolimu, nedalyvavimu, tingėjimu, nejautrumu, nesąmoningumu ir t.t., visa tai matant , kaip jų "apsileidimą"? Tad ir ramybė – nesantaikos nebuvimas – esmių derinyje gali būti kitoniškos nesantaikos apraiška.

Kažkas yra mūsų sąmoningumą pastūmėjęs į esmių dvikovą. Nesantaika – blogai, ramybė – gerai; juoda, kairė, naktis – blogai, balta, dešinė, diena – gerai; jėga, mokslas, sėkmė – gerai, silpnybė, nemokėjimas, nesėkmė – blogai; dangus, Dievas – gerai, žemė, žmogus – blogai, tikėti, žinoti – gerai, įsitikinti, įvaizdinti – blogai. Ir taip be galo. Tačiau kai nuosaikiau sustosim ties visu šiuo gėriu ir blogiu, nustebsime atradę jų nedalomumą: visa tai yra mažumas daugumoje, laipsniai lygtyse ir balansavimas naudingumo kokybėje. Pvz.: sėkmė bus labai blogas dalykas, jei jos geis niekšingos prigimties asmenybė; diena bus labai blogas laikotarpis, kai teks bėgti nuo priešo, mokėjimas bus labai kenksmingas pajėgumas, kai chemišku ir psichologiniu būdu asmuo neteks savo protinės sveikatos, jei politinė kairė yra bloga, tai kodėl ne kairė koja, ranka ar akis?.. Tokiu būdu, kai prie kiekvienos taisyklės dedame po pora išimčių, tai jau daug geriau neturėti tokių taisyklių. Netobulos rodos netobulai ir kryptį nustato. O kai dar krypties šaukiami atsiliepia kitaip išgirdę, kitaip supratę, kitaip norintieji ir dar kitaip galintieji, tuomet jokios išimtys negalioja, nes dėl įvairumų gausybės daug išimčių buvo nesugalvota!...

Kažkas išmokė mus gyventi pagal taisykles, įstatymus, įsakymus, agitavimus, lyg būtume primityvūs, aklų instinktų laukiniai. Kažkas suvaro mus, lyg galvijus į žardus, į priimtinas ir nepriimtinas pasaulėžvalgas. Pripratinti branginti ramybę, mes nejaučiame, kaip iš mūsų yra atimama atsakomybė už savo elgesį. Pripratinami priklausyti tūlai pasaulėžvalgai, nejaučiame, kaip savo nesiorientavime sudedame viltis į daugiau nusimanantįjį, ir jį imituojame. Ir tada, kada visa atlikome pagal dienos moralą, pasijutome nuogais ir apiplėštais! Vadinasi, ne vietoje ir ne tuo laiku ne tame uždavinyje paklusdami tam paliepimui – geroje valioje sutikome su savo pralaimėjimų procesu! Vadinasi, paklusnumo principas yra mirties principas, jei tuo akimirksniu reikia neklusnumo, kad iškėlus nesantaikos būtinybę gyvybės gelbėjime.

Jeigu išeivijoje sunyksta tautiniai centrai, mano manymu, jie sunyksta dėl greitai įsivyraujančios ramybės, dėl išsimokslinusio jaunimo nepritapimo prie senimo, dėl svetimtautiškoje aplinkoje greitai vystančios kaitos, dėl stokos dvasinės – kultūrinės gyvybės ir dėka tautinio mokslingumo neišvystymo. Vokiečiai yra mokslininkai, anglai – geri politikai, amerikiečiai – supermanai prekyboje, italai – menininkai, prancūzai – visuomeninkai, o kas lietuviai?... KAS YRA LIETUVIAI?... Imitatoriai, pasekėjai... dejuotojai, aimanuotojai, tuščiažodžiautojai politikoje...

Ne vienas vadas, ne viena srovė turi atsakymus, bet visi imtinai. Ne asmuo ir ne bendruomenė atsakinga už gyvenimą, bet bendradarbiavimo kokybė tarp asmenų ir bendruomenės, tarp bendruomenės ir intelektualinės šviesos. Jei sena tradicija kliudo naujai, tai įvykstanti nesantaika gali atrasti gyvybiškai svarbią išeitį, ir naują tradiciją padaryti senosios evoliucija! Taip senos šaknys maitins naujus pumpurus.

Tobulybės, gal būt, niekada nepasieksim, bet šis bei tas gali būti tobuliau už bet ką, ir viena išeitis tobuliausia iš kelių pasirinkimų. Bet tai nereiškia amžinojo pasirinkimo, kurį viena karta įsako kitai, užmesdama lyg prakeikimą, visoms kartoms ligi begalybės. Tokiame griežtume žmoniškasis elementas netenka kūrybingumo, nes žmogaus talentams reikia atgimstančio pasirinkimo, reikia protinės laisvės, kad svarbiausiame akimirksnyje asmuo galėtų didžiuotis savo atsakomybėje! Deja, neišlaikiusiųjų savo garbę pavyzdžių turi būti; skausmas dėl žuvusiųjų turi būti; kaip kitaip bus žibinama savigarba? Kaip atsiras didvyrių, jei visi bus paversti įsakymų vergais? Gražiausi įsakymai netenka savo reikšmės, jei nėra teisės juos pasirinkti ar atmesti.

Jeigu šiandien visi pradėsime šnekėti sau rūpimais klausimais, ir atsiras nuomonių gausybė, iš visos širdies sušukime sau "Valio!" Nebijokime savitarpio skirtybių: kiekvienos jos reikia gyvybiškiesiems tikslams. Vienybė glūdi ne minties tapatybėje, bet skirtingų minčių bendradarbiavime, kuriant sau tinkamą gėrį. Ir kai tame taikymosi triukšme pajusime nors kiek laimingo džiaugsmo, žinokime, jog žengiame tobulybės kryptin.

Elena Bulienė

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Karalius Mindaugas

ANTANAS MARMA

LIETUVOJE KRIKŠČIONYBĘ ĮVEDĖ MINDAUGAS

Pernai Čikagoje, Lietuvių Tautos Garbės Gynėjai išleido A. Marmos sudarytą veikalą, kuriame yra surinkti istoriniai faktai apie Mindaugo krikštą ir niekšingus lenkų planus, kas liečia lietuvių tautą.

Didžiausią šios knygos dalį užima išeivijos spaudoje tilpę prieštaraują straipsniai dėl mūsų dvasiškijos noro nusilenkti lenkams, o ypačiai lenkui – popiežiui ir švęsti 600 metų krikščionybės sukaktį.

Remiantis įvairiais dokumentais ir rimtų istorikų teigimais, šioje knygoje įrodoma, kad mūsų karalius Mindaugas ne tik kad apsikrikštijo, bet ir įsteigė Lietuvos Bažnyčią. Senovėje karaliaus koks nors svarbus žingsnis išreiškė visos tautos valią.

...Nežiūrint to, kad yra patalpinta straipsnių, kurių nereikėjo dėti (tuščia polemika), knyga yra išliekantis dokumentas istorikams ir sociologams, nurodąs kokiais klystkeliais mūsų tautai tenka keliauti. Tautų likimą labai dažnai nusprendžia, deja, ne visa tauta, bet koks nors įsigalėjęs luomas.

Veikale "Lietuvos krikščionybę įvedė Mindaugas" ryškiai atsispindi, kad senosios Lietuvos didikų luomas rūpinosi tik savo gerove, už tai susilpnino tautą. Tikėkimės, kad mūsų tauta dabar yra susipratusi ir joks luomas jos nebenuvestų į šunkelius.

Agnė Lukšytė

POETAS LEONARDAS ANDRIEKUS

Poetas Leonardas Andriekus sudarė naują savo poezijos rinkinį, kuris dar šįmet bus išspausdintas antrašte: "Balsai iš anapus".

Poezijos mylėtojai laukia šio rinkinio, nes poetas yra vienas iš pirmaujančių. Jis rašo eiles, kurios skaitytojams suteikia dvasinį pakilimą.

Poetas Leonardas Andriekus redaguoja kultūrinį žurnalą "Aidai", kurio turinys patenkina mūsų intelektualus.

TEISIA ŠEŠIS ARMIJOS KAREIVIUS

Sovietų spauda aprašo karinio teismo bylą, iškeltą šešiems vidaus reikalų ministerijos specialios armijos kareiviams. Jie pernai bandė Sibire Ufos aerodrome pagrobti lėktuvą ir pabėgti į užsienį.

Incidento metu mirtinai nušauti keturi asmenys. Kaip įprasta Sovietų teismuose, kaltinamieji viskuo prisipažįsta ir bando parodyti save blogiausioje šviesoje.

TRUMPAI IŠ VISUR

Rytų Vokietijoje, netoli Neuruppin miesto, sovietų patrulis apšaudė lengva mašina važiuojančius amerikiečių ryšininkus. Vienas iš amerikiečių karių buvo kulkos skeveldros sužeistas.

Amerikiečiai ir sovietai priėjo prie principinio susitarimo panaikinti trumpų ir vidutinių atstumų atomines raketas, išdėstytas Europoje, Azijoje ir Amerikoje. Dėl sutarties detalių bus dar tariamasi. Nors šių raketų panaikinimas sumažins pasaulio atominių ginklų arsenalą tik keturiais procentais, daug komentatorių šį žingsnį palankiai komentuoja.

Filipinų prezidentė Corazon Aquino priėmė savo pagrindinio patarėjo Joker Arroyo atsistatydinimą. Filipinų kariuomenės sluogsniai seniai reikalavo Arroyo pasitraukimo, įtardami jį palankumu komunistams. Pats Joker Arroyo atmetė kaltinimus, kad buvęs per daug kairių pažiūrų.

Jungtinės Tautos yra susirūpinusios žemę nuo erdvių radijacijos saugančio ozono sluogsnio plonėjimu. Jos bando pravesti tarptautinį įstatymą, apribojantį masinę kai kurių įtariamų chemikalų gamybą. Ypač įtariamas chloro, fluoro ir anglies junginys, plačiai vartojamas išstumti įvairius purškiamus gaminius iš skardinių.

Queensland valstijoje Fitzgerald komisija, tyrinėjanti ryšius tarp policijos ir kriminalinio pogrindžio, atsiekė sensacingų rezultatų: kai policijos viršininko pavaduotojas prisipažino bendradarbiavęs su nusikaltėliais ir pažadėjo atskleisti kitų policijos viršūnių korupciją jei jam bus suteiktas imunitetas.

Amerikiečių kriminalinės policijos (FBA) agentai suėmė libanietį Fawaz Younis, įtariamą 1985 metais pagrobusį Jordano keleivinį lėktuvą su 60 keleivių pakeliui iš Beiruto į Amaną. Lėktuvas buvo eventualiai grobikų sunaikintas Beiruto aerodrome, po 28 valandų skraidymo po Vidužemio jūros šalis.

Fawaz Younis buvo suimtas Vidužemio jūroje, laive, tarptautiniuose vandenyse, jį suviliojus, pažadant prekiauti su juo narkotikais.

Australijos finansų ministeris, senatorius Walsh, supykino ministerį pirmininką R. Hawke ir kitus savo parlamento kolegas, viešai sukritikuodamas savo vyriausybės patiektą biudžetą. Tuo jis suteikė amunicijos opozicijai.

Fidži salose vis dar tebesitęsia neramumai ir trintis tarp senųjų gyventojų ir indų. Jaunuolių grupės užpuldinėja ir padega indų krautuves.

Rugsėjo 21 d. virš 10 kalinių išsilaužė iš Naboro kalėjimo 20 km. į Vakarus nuo Fidži sostinės Suva ir pabėgo į kalnus, ginkluoti peiliais, kastuvais ir šakėmis. Prieš pabėgdami jie padegė kalėjimą.

Suomijos transporto ministerija pranešė, kad netrukus Sov. Sąjunga leis važiuoti sunkvežimiams, autobusams ir automobiliams išilgai, ligšiol uždaryto kelio, per Baltijos valstybes. Žiniomis iš Maskvos, nuo ateinančių metų kelias per Taliną, Rygą, Vilnių ir Minską bus atidarytas tarptautiniam susisiekimui.

SKAITYTOJAI PASISAKO

Gerbiamas Redaktoriau,

Grąžindamas Spaudos baliaus loterijos bilietų šakneles, pridedu auką $ 20,- "Mūsų Pastogei" kuri darosi daug įdomesnė, geresnė ir laukiamas svečias.

Linkiu daug laimės

Č. Čekanauskas
Cuballing, W.A.

Australijos Bendruomenės Spaudos S-gos, pirmininkui Dr. B. Vingiliui.

Malonus pirmininke,

Nuoširdžiai dėkoju už gautą jūsų kvietimą dalyvauti būsimam "Mūsų Pastogės" baliuje.

Esu labai dėkinga už suteiktą man garbę, bet su apgailestavimu pranešu, kad negalėsiu dalyvauti, tačiau vieton to, siunčiu "Mūsų Pastogės" reikalams $100.

Linkiu geros sėkmės,
Jūsų, O. Baužienė.

Gerbiamas Redaktoriau,

Ištisus metus svajojau išlaikyti savo paties įamžintą tradiciją - dalyvauti Spaudos baliuje. Buvau ir kelionės bilietus įsigiję, bet tas nelabasis mano "draugas" artritis sukausto mano jau nusidėvėjusius sąnarius ir lieku namuose. Taigi sakau - tiesiog Dievo bausmė. Džiugu, kad "Mūsų Pastogė" "stabilizavosi" turiniu ir išvaizda.

Linkiu visokeriopos sėkmės

Jūsų V. Dumčius - Juodmalkė, S.A.

Vietoj gėlių

pagerbdamas

A. A.
Česlovą Žilinską

vietoj gėlių, $10 auką skiriu "Mūsų Pastogei"

M. Rudys, Highgate Hill, Qld.

Sydnejuje

Sydnejaus Royal Australasian College of Physicians sekretorius Dr. David Tiller pareiškė, kad Australijoj kiekvienais metais miršta 23,000 žmonių nuo ligų, kurias sukelia rūkymas. To negero įpročio pasėka: 9,000 mirė nuo širdies smūgio ir 7,000 mirė nuo bronchito, plaučių vėžio ir kitokių negalavimų.

Vakarų Australijos sveikatos departamentas teigia, kad kai kurie žmonių organai buvo išoperuoti, nes buvo nuo rūkymo pažeisti.

Tautieti, apsimokėdamas lietuvio mokestį, $ 5, atliksi tautinę pareigą.

EKSKURSIJA PO NEPAŽĮSTAMUS KRAŠTUS

Marija Remienė

PIRAMIDĖS, SFINKSAI IR EGIPTO ĮDOMYBĖS

Negalėjom aplenkti ir gėlių eksyro gaminių - tai egzotiški kvepalai, kuriuos kadaise naudojo Nilo gražuolės. Esant palankioms gamtos sąlygoms, Egipto krašte nuostabiai auga rožės ir įvairios gėlės, iš kurių išgaunamas kvapnus aliejus, o iš aliejaus pagaminami brangūs kvepalai. Mus supažindino su vienos arabų genties kvepalų savininku. Tik įžengus pro duris, atsidūrėme kaip kokiame rojaus sode: kvapai net širdį stabdo. Jis mus mandagiai pasitiko, pasveikino ir pasiūlė kvapnios arbatos, arba geros kavos. Tuo tarpu jo įsakymu patarnautojai ėmė demonstruoti kvepalų aliejus, kol mums galvos apsvaigo ir nežinojome kaip atskirti vienus nuo kitų.

Smagu paklajoti po arabiškas parduotuves. Arabai mįslingai šypsosi, kalbina įvairiom kalbom. Mūsų lietuviškas pasišnabždėjimas sukeldavo jiems klausimų: Kokia tai kalba? Iš Amerikos, bet ne amerikiečiai. Kas jūs? Pasakius, kad esame lietuviai, daugumas kraipo galvas. Iš to supratom, kaip mes mažai žinomi pasaulyje.

SENASIS KAIRAS IR SUDIE EGIPTUI

Paskutinė mūsų diena Egipte. Rytas vėl tylus ir gražus. Pranašauja šiltą dieną. Lankėme Nilą - maitintoją, faraonus - dievus, "nemirtingųjų" sfinksus, Ramzio paminklus, o ši paskutinioji diena buvo skirta krikščioniškam Egiptui.

Krikščionybė išlaisvino žmogų iš prietarų, iliuzijų ir gamtos garbinimo. Nors Egiptas dabar yra musulmonų kraštas, seniau jis buvo vienas krikščionių kraštų. Nuo tų laikų yra išlikę krikščionys koptai. Jų yra ir čia Kaire. Koptai didžiuojasi sena savo "Šventos Šeimos" šventove.

"Šventos Šeimos" vardu pastatyta bažnyčia toj vietoj, kur, kaip tikima, gyveno Šventoji šeima. Po altoriumi yra uola - Šventosios šeimos gyvenvietė, o kieme labai senas medis, po kuriuo Marija mėgdavusi sėdėti. Šventoji šeima Egipte gyveno iki Erodo mirties, spėjama 4-5 metus.

Iš ryto mus pasitiko gidė ir paprašė nepasimesti ir neatsilikti, nes važiuosime į seną rajoną. Už kelių kilometrų nuo Gizos - mūsų viešbučio buvo daug vargingų lūšnų ir šiukšlinų gatvelių. Pravažiuojame pro senas kapines. Pasirodo, kad ir čia gyveno apie milijonas žmonių. Mat, egiptiečiai, dar prisimindami piramides, ir krikščionių kapinėse statydavo mažus namus - mauzoliejus mirusiems. Tie paminklai baigia subyrėti, bet juose "gyventi galima". Ant stogelių matyti televizijos antenos, o takeliuose purvini maži vaikai. Privažiavom vieną rajoną, kur autobusas toliau negalėjo važiuoti. Negrįsta ir dulkėse paskendusia gatvele ėjome pėsti neatsilikdami nuo gidės. Čia gyveno krikščionys, o jų namai paženklinti kryželiu. Tarpnamiais, - vos vienam žmogui užtenka vietos praeiti, - priėjome seną mažą bažnytėlę - Šventosios Šeimos. Matyt, šioji bažnyčia yra gausiai lankoma, nes, mums dar neišėjus, sugužėjo didelė grupė, gerai apsirengusių, gražų bruožų juodosios rasės turistų. Visi žegnojosi. Užkalbinom juos, pasirodo, kad koptai iš Etijopijos.

Netoli šios bažnytėlės Kairo mieste aplankėm vienintelę žydų Ezros vardu sinagogą. Ši žydų šventykla turi didelę praeitį: buvo uždaryta, sunaikinta ir vėl atstatyta. Šiuo metu ji gan apgriuvusi ir yra remontuojama.

Tame rajone, gan gražiame sodelyje, yra koptų muziejus. Jame gausu eksponatų, kurie liudija ryšį tarp faraoniško ir romėnų meno. Pradžioje meno motyvai buvo gana pagoniški (faraoniški) ir tik nuo 4-to ir 5-to šimtmečio koptų menas pasuka į grynai krikščionišką. Čia dau piešinių iš Seno ir Naujojo testamento. Ankstyvųjų vienuolynų ir bažnyčių papuošimai, kaip medžio ar kaulo drožiniai, parodo aukštą meno lygį. Čia yra bažnytiniai sidabro ir aukso rakandai, labai seni rankraščiai ir maldų knygos.

Ekskursijos paskutinę dieną užbaigėm dar saulei nenusileidus. Reikėjo susipakuoti, o per dvi savaites manta gerokai padidėjo.

Sunku aprašyti mūsų buvojimą Egipte. Nors pradžioje jo gyventojai pasirodė gana nesvetingi, vėliau juos pamėgome. Jie mus visur mandagiai su šypsniu kalbino. Pamatėm tik dalį to margo krašto, kuris turi didingą praeitį, kur buvo sukletėjusi aukšta kultūra ir civilizacija, o mums - mįslinga ir pilna keistenybių šalis.

Keliaudami pamiršom dienas, nežinojom, kas vyksta pasaulyje, nežinojom, kad Kalifornijoj žemė drebėjo, o gal kur nors kariaujama. Skaičiavom tik dienos valandas, kada turime keltis ir kada prisistatyti į atobusą. Na, jeigu vykstame į Graikiją, tai turi būti antradienis.

Vėl ankstyvas rytas. Saulė dar nepatekėjus. Mūsų sunkūs lagaminai išrikiuoti prie autobuso durų. Kiekvienas užmetam akį, kad tik kurį tų lagaminų nepaliktų Egipte. Viskas tvarkoje ir, mums neblogai tarnavęs autobusas "Marco Polo", lekia Kairo miesto gatvėmis į aerodromą. Dar syki stebime pro langą jau į kai kurias pažįstamas gatves. Miestas tik keliasi.

Staiga vienoje didžioje gatvėje mūsų autobusas sunkiai "atsiduso" ir pamažu ėmė riedėti atgal į pakalnę. Atbulai pavažiavom kelis blokus, kol jis visai sustojo. Gidas Juozas, nieko nesakęs, skubiai iššoko iš autobuso. Matom, kad kažkas atsitiko negerai. Na, autobusas uždarytas, o mes vieni sėdime ir spėliojame, kas vyksta. Per kelias minutes atsirado keliasdešimt nelaimių versijų. Čia pat pašonėje matome egiptiečių "valgyklą". Visi sužiūrom į dešinę autobuso pusę, kaip egiptiečiai pusryčiauja prieš eidami į darbą. Daugiausia vyrai, už kelis centus jiems paduoda dubenėlį kažkokios tamsios putros. Dar užbarsto cukrum, taip spėjame, o jie pasigardžiuodami valgo nekreipdami dėmesio į mūsų spoksojimą. Ateidavo protarpiais arabės moterys su mažais kibiriukais. Joms pripildavo apypilnį indą ir jos nusinešdavo į namus, matyt, savo šeimai. Vienas atėjo be kelnių ir be sijono. Gavęs putros bliūdą, atsitūpė ir suvalgė. Tada jam atnešė porą kelnių ir jis užsimovęs nužygiavo. Taip "valgykla" mus visus užėmė, jog net pamiršom jaudintis, kad nesuspėsime į lėktuvą. Tik po geros valandos atsirado gidas Juozas su kitu autobusu. Dabar jis paaiškino, kad "Marco Polo" sugedo, greitai turime persikelti į kitą autobusą su visais daiktais.

Laiko, iki lėktuvas pakils, labai nedaug. Vargšas Juozas, jis labai stengėsi, kad mus pristatytų laiku. Kaip mes skubėjome įvažiavę į Egiptą , taip dabar skubėjome išvažiuoti. Naujasis šoferis lėkė vėl, kaip vėjas. O čia darbo dienos judėjimas įsisiūbavęs. Vietomis važiavom vienos krypties gatvėmis priešinga kryptimi. Šoferis spaudė gazo pedalus, nežiūrėdamas į kitų šoferių piktus veidus. Laimingai pasiekėm aerodromą laiku. Kadangi buvo likę maža laiko, neteko stovėti eilėse ir nereikėjo atlikti muito formalumų.

Pakilom į orą. Netolimas kelias, apie porą valandų. Nervai ėmė atsileisti. Keleiviai - daugiausia europiečiai, bet matyti ir arabų su arabiškais sijonais. Virš Vidužemio jūros balti debesiukai, ir taip dingo Egipto žemė iš mūsų akių.

Į GRAIKIJĄ, ATGAL Į CIVILIZACIJĄ

Smagu sugrįžti į artimą Europą. Atėnų aerodrome vėl matom eiles arabų su sijonais, atrodo, kad nuo jų sunku pabėgti. Bet mus kviečia į kitą pusę. Greitai pereiname pro pasų kontrolę. Tuoj pat mus pagauna nauja gidė Aleksandra. Ir ji neduoda mums atsikvėpti. Susėdom į autobusą. Pro Atėnų miestą tiesiog nuvežė į muziejų su visais lagaminais. Nebuvo progos nei sustoti viešbutyje, nei pasikeisti kelionės apdarų. Na, turistas kaip belaisvis, o Aleksandra su charakteriu, priverčiamai turime jos klausyti.

Pirmas sustojimas yra archeologiniame muziejuje miesto centre. Muziejaus informacijoj minima, kad čia negu bet kuriame pasaulio muziejuje sutelkta senovės meno turtų. Kiti žmonės skiria didelę savo gyvenimo dalį, studijuodami nuostabias skulptūras, freskas, papuošalus ir įvairius pinigus. Kiekvienas lankytojas turėtų praleisti bent gerą dienos dalį šiame muziejuje, bet mūsų laikas ribotas. Aleksandra, pasikeitusi piktais žodžiais su prižiūrėtoju, mus išvedė priešinga kryptimi skubiai iš muziejaus. Važiuojame Atėnų miesto gatvėmis. Po šiukšlino Egipto Atėnai mums pasirodė naujomis akimis. Visur švara, tvarka, gatvės gražios. Miestas dabar atrodė daug gražesnis, negu prieš dvi savaites pakeliui į Jeruzalę. Autobusu per miestą įdomu važiuoti. Graikijoj niekas nekreipia dėmesio į turistus, ne taip kaip Egipte. Visi žiūri eismo tvarkos, o mums gidė pasakoja apie pravažiuojamus miesto kvartalus. Pravažiuojame parlamento rūmus, o priekyje gėlėse paskendęs sodas. Kiek žemyn pavažiavus, Aleksandra mums rodo Periklio šventyklos likučius. Paaiškina dėl laiko stokos šiandien nesustosime, bet lengvai galėsime patys aplankyti, turėdami laisvo laiko.

Kaip piramides rišame su Egiptu, taip Akropolį rišame su Graikija. Autobusas važiuoja į kalną. Nereikia nė minėti, - visų akys nukreiptos į kalną, į Akropolį. Akropolis matyti iš tolo, nes yra aukščiausioje Atėnų miesto vietoje, 300 pėdų virš jūros paviršiaus. Akropolis - "Aukščiausias Miestas". Senovėje Akropolis buvo labai reikšminga vieta. Jis yra 4 mylios nuo jūros. Priešams užpuolus kraštą, gyventojai ten bėgdavo pasislėpti. Akropolio žydėjimo metai buvo Periklio laikais, 5-tame šimtmetyje prieš Kristų. Plačiais laiptais lipame į kalną, į Akropolį. Gidės Aleksandros pasakojimas įdomus. Ji sustato mus aplink save ir beria istoriją apie Akropolį. Bet mes norime pasivaikščioti po šią didingą tvirtovę, bandome pasisklaidyti. Marmuro kolonos žiba saulės šviesoje. Iš viršaus matyti plačiai pasiskleidęs Atėnų miestas su 3,500 mil. gyventojų. Akropolio papėdėje viename šone yra Dionizo amfiteatras. Kalnas apaugęs tiesiais, kaip žvakės, tujos medžiais. Pasigirsta skambutis, laikas ir šią vietą apleisti. Ir vėl žadame ateiti kitą dieną, bet taip kito karto ir nebuvo. Nusileidžiame žemyn prie autobuso. Ir tik pavažiavę kelias gatveles, atsidūrėm prie savo viešbučio. Viešbutis nedidelis, tvarkingas. Visas įdomybes galima pasiekti savo jėgomis, o pro Akropolį praeidavome kelis sykius per dieną.

Tęsinys sekančiame "M.P" Nr. 39

Sportas

VALIO LIETUVIAI KREPŠININKAI

Tęsinys

AUSTRALIA – SOV. S – GA

Pati Australija pradėjo krepšinyje kilti nuo 1950 metų, kada pokariniai baltai emigrantai atsirado čia ir atsivežė savo iškilųjį krepšinį, gerai žaisdami jau savo kraštuose ir vėliau jį patobulinę, gyvendami pokarinėse emigrantų stovyklose, žaidžiant su amerikonais.

Čia Australijoje jie įdiegė naujos, europietiškai amerikoniškos krepšinio dvasios, kuri stipriausiai pradėjo reikštis Pietų Australijoje ir Victorijoje. Algis Ignatavičius, buvęs 1956 metų olimpinės Australijos rinktinės kapitonas, kartu su nedidelio ūgio gynėju ir puikiu sviedino valdytoju, bei geru metiku Stasiu Dargiu, latviais Peter Bumbergs, broliais Danciais ir Tilliks, reprezentavo olimpines rinktines ir žaidė 1962 metų Pasaulio krepšinio pirmenybėse Maniloj, Filipinuose. Po 10 metų iškilo garsusis Edis Palubinskas, Muencheno olimpiadoje tapęs antru, daugiausiai taškų pelniusiu žaidėju, kai jau Montrealio olimpiadoj, jis tapo pirmuoju. Meksikoje per rungtynes prieš Meksikos rinktinę, jis įmetė 49 taškus, australams laimint 127:124. Šis rezultatas buvo pats didžiausias iš visų iki šiol žaistų olimpinių rungtynių. Iš latvių aukštai iškilo Andy Blicavs. Neseniai Australijos krepšinio žurnalas "The Australian Basketballer" pravedė savo skaitytojų apklausinėjimą, norint sužinoti, kas per paskutinius 15-ka metų buvo pats geriausias Australijos krepšininkas. Edis Palubinskas buvo išrinktas, gaudamas kone dvigubai daugiau balsų už kitus. Baltijos tradicijos tęsiasi ir dabar, lietuviškos kilmės Vakarų Australijos žaidėjui A. Vlahov reprezentuojant Australiją ir, prieš 4-ris metus iš Lietuvos atvykusiam sydnejiškiui Audriui Svaldeniui, esančiam vienam iš iškiliausių Australijos krepšininkų. Ir šiandien, Baltijos kraštuose, ypatingai Lietuvoj, kaip mini laikraštis, krepšinis yra pats populiariausias sportinis žaidimas. Straipsnio pabaigoje, su apgailestavimu pasakoma:

– Pagalvokime, kas būtų, jei Marčiulionis žaistų už mus?

Visa australų spauda labai gražiai atsiliepia apie šias krepšininkų gastroles, pastebėdami, kad ir komandoje matosi "glasnost" dvasia. Treneris "sidabrinė lapė" Gomelski labai mandagiai atsako į visus klausimus, duoda dažnus komplimentus Australijai, australams ir krepšiniui. Jis pats yra apsirengęs su puikiu kostiumu ir atrodo kaip tikras biznierius. Juokais australų paprašytas "patvarkyti" jų komandinius priešus naujazelandiečius, jis biznieriškai paklausė:

– O kiek, tūkstantį, du ar daugiau duosit?...

Iki šiol daugumas australų publikos įsivaizdavo sovietų sportininkus panašius į roboto tipo rusų boksininkų iš filmos "Rocky IV", tačiau, pamatę krepšininkus ir sužinoję, kad geriausi iš jų yra lietuviai, labai pakeitė savo nuomonę. Kad štai ir mūsų Valdas Chomičius, komandos kapitonas , su savo baltu kostiumu, moderniškai kirptais plaukais, net ir su taip vadinama "žiurkės uodegėle" užpakaly, atrodo kaip moderniškiausias Australijos "Yuppie" iš iškiliųjų Sydnejaus ar Melbourno priemiesčių. Vakarietiškų madų prisilaiko ir Marčiulionis sekdamas dr. J. ir Magic Johnson filmą ir priduodamas amerikoniškos krepšinio mokyklos manieras.

Futbolo veteranas tarp krepšinio žvaigždžių.
Iškairės: Valdemaras Chomičius, Robertas Sidabras ir Raimondas Marčiulionis.

Ar nebuvo per nuobodu žaisti visą laiką su ta pačia Australijos rinktine, nors ir pasikeičiant kai kuriems žaidėjams?

– Žinoma, būtų įdomiau žaisti su įvairiomis rinktinėmis, tačiau australai, kaip ir mes, ruošiamės sekančių metų olimpiadai ir jie nori savo komandą geriau paruošti, paaiškino kapitonas Chomičius.

– O kaip,ar dabar Lietuvoj jaunimas šoka modernius šokius, išgirdau vieną jaunuolį klausiantį krepšininkus?

– Ir dar kaip jaunimas šoka. Jau dabar "disco" lyg tai ir iš mados išeina, užleisdamas "Breikui" ir kitiems panašiems, tačiau mums per daug laiko šokti nėra.

– O kodėl jūs abu ir kiti Lietuvoj jaunuoliai taip anksti vedasi?

– Nusišypsojo abu ir beveik abu atsakė:

– Matot pas mus, draugaujant su mergina, nėra tokių daug galimybių kaip čia, kad galėtum sau laisvai į savo butą ar kambarį užeiti, gal ir į hotelį pernakvoti, kur nevedęs su mergina visai negali užeiti, taip, kad draugauji, su mergina, ji tau patinka ir, norint artimiau pasibūti, telieka tik vestis. Gal dėl to yra ir daug skyrybų, nors, tiesa, pereitais metais skyrybos vienu procentu pas mus sumažėjo...

Besikalbant apie Kauną ir Vilnių, buvo labai įdomu pasiklausyti abiejų krepšininkų draugiško ginčo, kuris miestas yra gražesnis, įdomesnis ir puikesnis. Valdas Chomičius, prisiekęs kaunietis, tarp kitko, tik žinoma daug vėliau, baigęs tą pačią kaip ir aš Kauno IV-ją gimnaziją, dabar vidurinę mokyklą, su didžiausiu užsidegimu įrodinėjo Šarūnui ir pasakojo man, koks Kaunas dabar yra gražus, kaip puikiai atstatomas senamiestis, koks jis yra lietuviškas ir pan. Gi Šarūnas, nors ir pats buvęs kaunietis, nors ir tėvus turįs gyvenančius Kaune, jau yra užburtas Vilniumi, jo kaip didmiesčio savybėmis, jo senovišku grožiu ir kt. Taip ir negalėjom susitarti kuris miestas yra puikesnis.

– Kokie yra jūsų ateities planai?

Apie tolimesnę ateitį yra sunku pasakyti. Tačiau dabar, tik grįžę iš Australijos ir N. Zelandijos gastrolių, net į Lietuvą negalėdami nuvykti, dar Maskvoj kitą dieną jau sėsime į lėktuvą ir skrisime į Ispaniją, kur žaisime su "Žalgirio" komanda pirmenybėse. Šį kartą Ispanijoje ir vėliau Italijoje, Šarūnas taip pat žais už "Žalgirį", tik gaila, kad dar Sabonis nebus pasveikęs, o su juo žaisti yra visai kas kita, palyginant jį su visais kitais turimais centro puolikais. Man, pasakė Chomičius, yra siūloma žaidžiančio trenerio darbas Prancūzijoje, tačiau kaip viskas pasibaigs,tai šiuo metu dar nežinai.

Paskutinis lietuviškasis atsisveikinimas buvo Melbourne, kur mūsų krepšinio veteranas ir buvęs Europos krepšinio dvigubas meisteris Leonas Baltrūnas, su kitais sporto mėgėjais, taip pat nuoširdžiai priėmė ir džiaugėsi šių jaunųjų iškiliųjų krepšininkų draugyste, tik visa bėda, kad laikas buvo taip ribotas ir trumpas.

Atsisveikinant mielus mūsų naujus draugus ir prietelius, iškiliuosius Lietuvos krepšinio ambasadorius Valdą Chomičių ir Šarūną – Raimondą Marčiulionį, visų Australijos sportininkų vardu palinkėsim jiems sėkmingos ir gražios sportinės ateities, pasveikinant ir kitus savo kolegas Lietuvos sportininkus ir ateityje laukiant visos "Žalgirio" krepšinio komandos atsilankant Australijoje. Tad iki pasimatymo,

Ant. Laukaitis.

• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ SPORTAS 1944-1984.

Redaktoriai: Kęstutis Čerkeliūnas, Pranas Mickevičius ir Sigitas Krašauskas.

501 puslapių knyga, viršelis ir titulinis lapas – australiečio dailininko Viktoro Simankevičiaus.

Šią knygą išleido Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga, Toronte. Kaina nepažymėta.

Išeivijos sąlygose ši knyga yra tiesiog neįtikėtina dovana sporto mėgėjams, tai sporto veteranų — redaktorių pasišventimas.

Joje sutalpinta išeivijos sporto veikla, apimanti nuo 1944 iki 1984 metų.

Jau vien savo išvaizda knyga patraukli. Geras popierius, stebėtinai daug įdomių ir drąsiai išsireiškiant, daug istorinių nuotraukų. Surinkta sportinė veikla "DP" laikų ir iš Šiaurės Amerikos.

Sigitas Krašauskas savo laiške rašo, kad Australijos sporto vadovybė buvo kviesta dalyvauti, bet atsakymas buvo neigiamas, lygiai kaip ir iš Pietų Amerikos kraštų.

Šią knygą verta įsigyti kiekvienam, kuris domisi sportu.

V. A.

• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •

LIETUVOJE

Tris savaites viešiejusios okupuotoje Lietuvoje, Čikagos lietuvaitės – tinklininkės, pilnos įspūdžių rugpjūčio mėn. 20 d. sugrįžo į namus. Po rungtynių Kaune ir Vilniuje, mūsų išeivijos atžala aplankė Klaipėdą, laimėdamos čia vienintelį susitikimą su uostamiesčio atstovėmis pasekme 3:2.

Kaip rašo Lietuvos spauda, po rungtynių pabendrauta ir "Bilduko" restorane – diskotekoje pasišokta.

Paskutinės rungtynės įvyko Kaune prieš LVKKJ studentes. "Statybos" salė buvo sausakimša žiūrovų ir atrodo, jie visi "palaikė" tolimas užjūrio viešnias.

Laimėjo Lietuvos valstybinio kūno kultūros instituto atstovės 3:0. Išeivijos komandos treneris Z. Žiupsnys spaudai pareiškė, kad užsimezgusi draugystė toliau tęsis, kad jo vadovaujamos tinklininkės į Lietuvą ir ateityje mielai žada atvykti.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJŲ SKELBIMAS

VISŲ DALYKŲ ATNAUJINIMO LAIKAI

"Todėl darykite atgailą ir grįžkitės, kad jūsų nuodėmės būtų išdildytos, kad ateitų nuo Viešpaties veido atgaivinimo laikai ir kad siųstų jums apskelbtąjį Jėzų Kristų. Dabar jį turi paimti dangus iki visų dalykų atnaujinimui, apie ką yra kalbėjęs Dievas nuo amžių savo šventųjų pranašų burna. Jau Mozė pasakė: Viešpats Jūsų Dievas, pažadins jums pranašą iš jūsų brolių tarpo, kaip mane. Jo jūs turite klausyti visuose dalykuose, ką tik jis kalbės. Kuri gi siela neklausytų to pranašo, bus išdildyta iš tautos tarpo. Ir visi pranašai, kurie kalbėjo, nuo Samuėlio ir paskui, skelbė tas dienas. Jūs vaikai pranašų ir sandoros, kurią Dievas yra padaręs su mūsų tėvais, sakydamas Abraomui: Tavo ainijoje bus palaimintos visos žemės giminės. Jums visupirma Dievas pažadino savo Sūnų: jis siuntė jį jums laiminti, kad kiekvienas grįžtusi nuo savo nedorumo".

– Ap. Darbai 3:19-26.

Šv. Petras, kalbėdamas apie tai, kas turi įvykti po Kristaus antrojo atsilankymo, pranašavo, kad tuomet bus atsteigimo laikas. Nereiškia, kad tuomet turės būti sutvertas naujas rojus, bet turės būti atsteigtas pražudytasis rojus. Jėzus sako mums Luko 19-10, kad žmogaus Sūnus atėjo jieškoti ir išgelbėti tai, kas buvo pražuvęs. Šito dieviškojo sumanymo įvykdymas apima pirmą ir antrą Jėzaus atėjimą. Pirmąjame savo atėjime jis davė save kaipo atpirkimą arba atitinkamą kainą; nes tuo turėjo būti pašalinta mirties bausmė, koki buvo uždėta ant žmonijos Edene. Antrą sykį jis ateina suteikti žmogui gyvenimą, kuris buvo prarastas Adomo nusidėjimu.

Jei mes galėsime įsivaizduoti mūsų pirmutinių gimdytojų tobulumą ir laimę pirma, negu jie prasižengė prieš dieviškąjį įstatymą, tai mes nors iš dalies galėsime suprasti, kokios permainos turės įvykti pasaulyje tada, kai Kristus atsteigs žuvusį rojų su visais jo palaiminimais. Edeno Sodas buvo tik pavyzdis to, koki bus visa žemė, tada, kai Dievo atstatymo programas bus baigtas.

Mylį tiesą literatūrą gausite veltui. Rašykite: P. Bačinskas, 16 Burlington St., Holland Park, Queensland 4121

Aukos Mūsų Pastogei

Negalėdami dalyvauti Spaudos baliuje aukojo "Mūsų Pastogės" paramai:

N. Čelkienė	NSW	$ 20
B. Vingilis	NSW	$ 20
M. Gerdvilytė	N.Z	$ 20
V. Gerdvilis	N.Z	$ 20
O. Baužienė	S.A	$100

MELBOURNE

TALKA DIRBA

Rugsėjo 19 Melbourno Lietuvių namuose įvyko dvidešimt šeštasis metinis Lietuvių kooperatinės kredito draugijos "Talka" Ltd. susirinkimas. Susirinkimą pravedė "Talkos" valdybos pirmininkas V. Alekna, dalyvaujant valdybos nariams Juozui Balbatai, Arniui Muceniekui, Sydnejaus skyriaus atstovui Anskiui Reizgiui, Adelaidės skyriaus atstovui Vytautui Neverauskui, sekretoriaujant Algiui Šimkui. Taip pat dalyvavo virš 80 narių.

Valdybos pranešimai praėjo be didesnių diskusijų. Šimet padaryto pelno ($117,267) 10 proc. paskirta parėmimui bendruomenės veiklos. $3,000 Sydnejaus "Talkos" skyriaus vadovybė paskirstys to miesto organizacijų paramai, $2,000 teko Adelaidei. Australijos lietuvių jaunimo sąjungai paskirta $1,000, Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje per ALB Melbourno Apylinkės valdybą - $1,000, Jaužinioms ir HELLP po $500. Taip pat paremta visa eilė kitų Melbourno organizacijų.

Iš patiektos apyskaitos matosi, kad kapitalo augimas sulėtėjo, bet pelnas, atmokėjus pajamų mokestį, pakilo. Vieną iš įdomesnių pasiūlymų "Talkos" valdybai padarė ilgametis "Talkos" veikėjas J. Šniras. Jo nuomone bendrasis atsargos kapitalas ar jo dalis gali būti panaudotas įsigijimui, kuris neštų didesnį pelną negu investacijos ar paskolos.

Dviem valdybos nariams rotacijos būdu pasitraukus iš valdybos, naujiems nariams išrinkti buvo pasiūlyti 3 kandidatai. Į valdybą išrinkti Juozas Balbata ir Jonas Mašanauskas. Su pirmininku V. Alekna, sekretorium A. Šimkum ir nariu A. Mucenieku jie sudarys naują "Talkos" valdybą.

Susirinkimas baigėsi vaišėmis lietuvių klubo patalpose.

J. M.

SYDNEJUJE

Primename Sydnejaus apylinkės gyventojams, nedalyvavusiems bendruomenės metiniame susirinkime ir dar nesumokėjusiems Australijos lietuvio mokesčio už 1987 metus, tai atlikti artimiausiu laiku. Mokestis yra $ 5 metams, privalomas kiekvienam Australijos lietuviui.

Mokestį renka valdybos pirm. A. Giniūnas, iždininkas J. Zinkus ir Lietuvių klubo bibliotekos vedėjas Br. Stašionis.

A.L.B. Sydnejaus Apylinkės valdyba.

I Š V Y K A

Skautų židinys š. m. spalio 3 d. (šeštadienį) numato ruošti išvyką į Bowral apylinkes pasižvalgyti po puikius sodus.

Suinteresuoti asmenys prašomi kuo skubiausiai skambinti B. Žaliui (Tel. 70 3101) arba A. Dudaičiui (Tel. 727 9191).

Nesusidarius pakankamam skaičiui norinčiųjų važiuoti, išvyka neįvyks.

Skautų Židinys

Dainos chore

Jau yra gautas naujas Dainų šventės repertuaras iš Adelaidės ir po visų minėjimų ir kitų įsipareigojimų Dainos choras pradėjo mokytis Dainų šventės repertuarą

Dėkingi esame mūsų nuolatiniams rėmėjams, kurie palaiko šį vienetą gyvą ir aktyvų.

Viduržiemio vakaro proga loterijos fantus aukojo: A. Jūragis, S. Abromavičius, A. Laurinaitis, B. ir T. Amber, Z. Čilvinienė. V. Andriuškienė, V. Stanevičienė ir M. Žemaitienė.

Aukomis parėmė: Po $20 - V. Stanevičienė ir O. ir A. Leveriai. Po $10 - prel. P. Butkus, O. Lašaitienė ir N. Čelkienė. Po $ 5 - S. ir A. Montvidai, J. ir M. Paltanavičiai ir S. Norvilaitis. Po $ 3 - J. Šidlauskienė.

Vietoj gėlių aukojo Dainos chorui: Ona Grosienė - $50 savo vyro a.a. Povilo atminimui.

Pagerbdami a.a. Vytautą Lernotą: E. ir J. Bartkevičiai - $20 ir velionio žmona L. Bernotienė su šeima $50.

V. Simanavičienė vyro Andriaus 5 metų mirties metinėse - $50.

Dėkingi esame mūsų praeities ir ateities rėmėjams, bei talkininkams.

Būtų sunku išsilaikyti dideliam vienetui be visuomenės paramos.

A. Kramilius

VIRSTA PASTOGĖ

Geriausias būdas paremti bendruomenės laikraštį tai atsilankyti į

MŪSŲ PASTOGĖS

VAKARONĘ

spalio mėn. 10 d., šeštadienį

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Pradžia 7 val. vak.

Po įdomios Dr. Jono Kuncos paskaitos

"AKTUALŪS MEDICINOS KLAUSIMAI"

skani vakarienė ir pasilinksminimas.

Stalus iš anksto užsisakyti pas sekretorę Fridą Savickienę (tel. 311-5665).

ĮĖJIMAS $ 8.

ALB Melbourno Apylinkės valdyba

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16 - 18 EAST TERRACE BANKSTOWN Tel. 708 1414

Spalio 11 d., sekmadienį, 3 val. p.p.

Violeta Rakauskaitė - Štromienė

Estradinės muzikos dainininkė

Spalio 31 d., šeštadienį, 8 val. vak.

M A D Ų P A R A D A S

S M O R G A S B O R D

Trečiadieniais nuo 6 iki 8 val. p.p. skanus patiekalas ir šalti užkandžiai.

"Baroque Ensemble" Lika Kraucevičiūtė - Gruzdeff.

MENO PARODA CANBERROJE

- NAUJOS KRYPTYS - meno paroda Canberroje "The Hesley Gallery" patalpose.

Šešios menininkės išstato savo darbus. Jų tarpe ir mūsų žinoma dailininkė Lika Kraucevičiūtė - Gruzdeff išstato 8 pastelės darbus, tema muzikantai. Galerijos direktorė pristatydama menininkes publikai pabrėžė Likos darbų gyvumą ir drąsą ir jos gabumą spalvomis ir braiža išreikšti muziką.

Paroda atsidaro spalio 8 d., ketvirtadienį, 7.30 vakaro, ir bus atidaryta iki sekmadienio, nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Visi kviečiami apsilankyti.

Jeigu nori 1988 m. nuvykti į Lietuvą - pasinaudok mūsų patarnavimu. Kainos pigiausios, sąlygos geriausios!

EASTERN EUROPE TRAVEL BUREAU

75 King St. 3-čias aukštas - kamb. 305 Sydney, NSW. Tel. (02) 262 1144,

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Redaktorius V. Augustinavičius

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: P. O. Box 550 Bankstown, N. S. W. 2200

Telefonai: Administracijos 682 - 6628, Redakcijos (02) 70 3233

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi. Už skelbimų turinį redakcija neatsako

Prenumerata metams $ 25 Užsienyje paprastu paštu $ 30

N. Zelandijoje (oro paštu) $ 40 Užsienyje oro paštu $ 55